

Adekwatność Kapitałowa
oraz Inne Informacje Podlegające Ogłaszaniu Grupy
Kapitałowej Alior Banku SA
wg stanu na dzień 31.12.2018 roku

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
2.	Informacje o Grupie Kapitałowej	3
3.	Ogólne zasady zarządzania ryzykiem w Banku i Grupie Kapitałowej.....	3
4.	Oświadczenia w zakresie adekwatności ryzyka.....	4
5.	Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem	5
6.	Ryzyko kredytowe.....	6
7.	Ryzyko rynkowe.....	20
8.	Ryzyko operacyjne.....	31
9.	Fundusze własne.....	34
10.	Dźwignia finansowa	42
11.	Wymogi kapitałowe	42
12.	Kapitał wewnętrzny	44
13.	Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.....	45

1. Wprowadzenie

Raport „Adekwatność Kapitałowa oraz Inne Informacje Podlegające Ogłaszaniu Grupy Kapitałowej Alior Banku SA” według stanu na dzień 31.12.2018 roku został przygotowany zgodnie z wymogami Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) z uwzględnieniem przepisów art. 111 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2012 r. poz. 1376) oraz Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach i Rekomendacji P Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu monitorowania płynności finansowej banków oraz Zasadami polityki informacyjnej Alior Bank SA zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą Alior Banku SA. O ile nie zaznaczono inaczej, w Raporcie zostały zaprezentowane dane skonsolidowane Grupy Kapitałowej Alior Banku SA. Na kształt profilu ryzyka w Grupie Kapitałowej Banku dominujący wpływ wywiera Alior Bank SA, zatem część informacji zawartych w raporcie dotyczy danych jednostkowych Alior Banku SA. O ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe przedstawione w Raporcie wyrażone zostały w tysiącach złotych.

2. Informacje o Grupie Kapitałowej

W dniu 31 grudnia 2018 r. w skład Grupy Kapitałowej wchodziły następujące jednostki:

Nazwa spółki – zależne	31.12.2018
Alior Services sp. z o.o.	100%
Alior Leasing sp. z o.o.	100%
- Serwis Ubezpieczeniowy sp. z o.o.	100%
Meritum Services ICB SA	100%
NewCommerce Services sp. z o.o.	100%
Alior TFI SA/Money Makers TFI SA	100%
Absource sp. z o.o.	100%
Nazwa spółki – stowarzyszona	31.12.2018
GTR Finanse sp. z o.o.	20%

Na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności w 2018 r. zastosowano konsolidację ostrożnościową (zgodnie z art.19 Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.) - konsolidowane były Alior Bank SA i Alior Leasing sp. z o.o.

3. Ogólne zasady zarządzania ryzykiem w Banku i Grupie Kapitałowej

Zarządzanie ryzykiem w Alior Banku SA odbywa się w oparciu o przepisy wewnętrzne przyjęte przez Zarząd i zaakceptowane przez Radę Nadzorczą uwzględniające regulacje ostrożnościowe wynikające z przepisów prawa i dobrych praktyk rekomendowanych przez regulatorów.

Ogólny cel oraz ramowe zasady obowiązujące w Banku w procesie zarządzania ryzykiem określa *Polityka Zarządzania Ryzykiem w Alior Bank SA*. Szczegółowa polityka Banku została uregulowana w odrębnych dokumentach precyzujących zasady w zakresie:

- ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji,
- ryzyka kontrahenta,
- ryzyka rynkowego,
- ryzyka płynności,
- ryzyka operacyjnego,
- ryzyka modeli,
- ryzyka biznesowego.

Nadrzędnym celem polityki zarządzania ryzykiem w Banku jest zapewnienie wczesnego rozpoznawania oraz odpowiedniego zarządzania wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka związanymi z prowadzoną działalnością. Weryfikacja zakresu ryzyka pod

kątem istotności wykonywana jest cyklicznie, raz w roku lub częściej, jeżeli wystąpią przesłanki zmiany profilu ryzyka Banku lub jego otoczenia.

Po zakończonej weryfikacji zakresu ryzyka Bank uznał następujące jego rodzaje za istotne:

- ryzyko kredytowe – ryzyko niewypłacalności (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta),
- ryzyko kredytowe – koncentracji w branży,
- ryzyko kredytowe – koncentracji wobec Klienta lub grupy Klientów powiązanych,
- ryzyko kredytowe – koncentracji w walucie,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko modeli,
- ryzyko biznesowe,
- ryzyko utraty reputacji.

Przy weryfikacji zakresu ryzyka, obok rodzajów ryzyka wymienionych powyżej, brane są pod uwagę: ryzyko kredytowe koncentracji w regionie, ryzyko kredytowe koncentracji zabezpieczeń, ryzyko rezydualne, ryzyko transferowe i ryzyko kraju. Docelowy profil ryzyka Banku oceniany jest w oparciu o aktualny profil ryzyka, plany strategiczne oraz zdefiniowaną skłonność do podejmowania ryzyka.

4. Oświadczenia w zakresie adekwatności ryzyka

W związku z ogłoszonym w listopadzie 2017 r. stanowiskiem KNF w sprawie minimalnych poziomów współczynników kapitałowych Zarząd Banku zatwierdził oczekiwane poziomy kluczowych wskaźników kapitałowych Banku na rok 2018, czyli łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 12,88% oraz współczynnik na kapitale Tier I na poziomie 10,88%. Oczekiwany współczynnik pokrycia kapitału wewnętrznego został zatwierdzony na poziomie 1,5.

W dniu 31.07.2018 r. KNF podjął uchwałę nr 300 w sprawie identyfikacji Alior Bank SA jako innej instytucji o znaczeniu systemowym. Nakłada ona na Bank bufor w wysokości 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, co daje wymagany przez KNF minimalny poziom TCR równy 13,13% i minimalny poziom współczynnika na kapitale Tier I równy 11,13%.

Struktura wielkości ocenianej ekspozycji na ryzyko mierzonej miarą wymogu kapitałowego na poszczególne rodzaje ryzyka w ciągu roku 2018 utrzymywała się na poziomie zbliżonym do struktury wielkości ekspozycji na ryzyko w całym sektorze bankowym w Polsce.

Struktura wielkości ocenianej ekspozycji na ryzyko potwierdza dominację w całkowitej ekspozycji na ryzyko ekspozycji na ryzyko kredytowe. Bank zgodnie z prowadzoną polityką nie utrzymuje znacznej ekspozycji na ryzyko rynkowe w związku z czym udział ryzyka w strukturze ekspozycji jest niewielki. Ekspozycja na ryzyko operacyjne mierzona kapitałem regulacyjnym na podstawie osiąganego wyniku Banku odzwierciedlała udział w strukturze występujący na rynku bankowym w Polsce.

Poniżej przedstawiono strukturę wymogów kapitałowych w Banku oraz w sektorze bankowym w Polsce na 30.09.2018 r. (nie przedstawiono danych na 31.12.2018 r. ze względu na brak dostępnych danych o sektorze bankowym na datę publikacji niniejszego raportu).

wymóg kapitałowy:	Bank	Sektor bankowy w Polsce
z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rozmycia oraz dostaw z późniejszym terminem rozliczenia	88,74%	90,64%
z tytułu ryzyka rozliczenia	0,00%	0,00%
z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów	0,98%	1,49%
z tytułu ryzyka operacyjnego	10,09%	7,51%
z tytułu stałych kosztów pośrednich	0,00%	0,00%
z tytułu korekty wyceny kredytowej	0,19%	0,34%
z tytułu dużych ekspozycji w portfelu handlowym	0,00%	0,00%
inne kwoty ekspozycji na ryzyko	0,00%	0,02%

5. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

W celu sprawnego i skutecznego zarządzania systemem ryzyka w Alior Banku SA nadzór, kontrolę i odpowiedzialność za działanie tego systemu powierzono:

- Radzie Nadzorczej,
- Komitetowi ds. Ryzyka Rady Nadzorczej,
- Zarządowi Banku,
- Komitetom (Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami – ALCO, Komitet Ryzyka Operacyjnego, Komitet Kredytowy Banku),
- Komórkom organizacyjnym odpowiedzialnym za poszczególne rodzaje ryzyka,
- Departamentowi Audytu Wewnętrznego.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem oparty jest na trzech niezależnych liniach obrony. Jego ramy wyznaczają standardy obowiązujące w sektorze bankowym oraz wytyczne zawarte w regulacjach, w tym w rekomendacjach nadzorczych, które odzwierciedlone są w obowiązujących regulacjach wewnętrznych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem, ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu oraz nadzoruje zgodność polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym oraz akceptuje apetyt Banku na ryzyko.

Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej został powołany w celu wspierania Rady Nadzorczej w zakresie nadzorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku. Komitet działa w oparciu o zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Regulamin funkcjonowania Komitetu ds. Ryzyka Rady Nadzorczej Alior Bank SA. Do zadań Komitetu należy m.in. opiniowanie całościowej, bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka, opiniowanie strategii zarządzania ryzykiem w Banku oraz analiza przedkładanych przez Zarząd informacji dotyczących realizacji tej strategii. Ponadto Komitet wspiera Radę Nadzorczą w nadzorowaniu wdrażania strategii zarządzania ryzykiem w Banku przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla, dokonuje weryfikacji zgodności ceny pasywów i aktywów oferowanych klientom, opiniuje regulacje określające strategię oraz podejście Banku do podejmowania ryzyka oraz analizuje cykliczne raporty dotyczące realizacji strategii oraz polityk.

Zarząd Banku sprawuje ogólną kontrolę nad procesem zarządzania ryzykiem, określa strategię Banku w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem. W efektywnym zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka jest wspierany przez powołane w tym celu Komitety.

Do najważniejszych kompetencji Komitetu ALCO należy sprawowanie nadzoru nad ryzykiem rynkowym, płynnością, a także zarządzaniem aktywami i pasywami.

Komitet Ryzyka Operacyjnego, został utworzony w celu wspierania Zarządu w efektywnym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym w Banku. Komitet monitoruje poziom ekspozycji na ryzyko operacyjne i ocenia sytuację w zakresie ryzyka operacyjnego w skali całego Banku.

Przedmiotem działania Komitetu Kredytowego Banku jest zatwierdzanie decyzji kredytowych o podjęciu przez Bank, zaangażowania bilansowego i pozabilansowego, podejmowanie decyzji w sprawie wprowadzania ofert specjalnych oraz podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach nieuregulowanych w Zasadach Kompetencji Kredytowych, wiążących się z podejmowaniem przez Bank ryzyka kredytowego, do wysokości przyznanego limitu kompetencji.

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem podmiotów zależnych Grupy Kapitałowej Banku. Bank nadzoruje systemy zarządzania ryzykiem w tych podmiotach oraz uwzględnia poziom ryzyka działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

Za przegląd ryzyka w Alior Banku SA odpowiedzialna jest Grupa ds. Istotności Ryzyka. W skład Grupy wchodzi przedstawiciele poszczególnych pionów i obszarów działalności Banku, dysponujący odpowiednią wiedzą z zakresu aktualnego

i potencjalnego ryzyka. W szczególności są to przedstawiciele jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem kredytowym, ryzykiem rynkowym oraz ryzykiem operacyjnym.

Ze względu na różnorodność zjawisk towarzyszących poszczególnym rodzajom ryzyka, każdym z nich zarządza właściwa komórka wiodąca. W przypadku ryzyka kredytowego poszczególne funkcje związane z identyfikacją, pomiarem, oceną i monitoringiem zostały rozdzielone między kilka komórek organizacyjnych.

Szczegółowy zakres zadań poszczególnych komórek jest zaprezentowany przy omawianiu każdego rodzaju ryzyka.

Departament Audytu Wewnętrznego przeprowadza niezależne kontrole mające na celu dostarczenie Radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku obiektywnych informacji i ocen dotyczących procesu zarządzania ryzykiem, jego zgodności z regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

6. Ryzyko kredytowe

6.1 Organizacja ryzyka kredytowego

Strategia

Strategia Banku zakłada uniwersalny charakter instytucji, która kieruje swoją ofertą zarówno do Klientów Indywidualnych jak i do Klientów Biznesowych.

Bank zdefiniował strategię w zakresie ryzyka kredytowego w odniesieniu do poszczególnych grup Klientów poprzez:

- określenie i wprowadzenie do oferty produktów kredytowych z uwzględnieniem szczegółowego opisu ich parametrów (karty produktów), takich jak: nabywcy produktu; przedmiot finansowania; przeznaczenie produktu; wymagania wobec kredytobiorców; kwota minimalna i maksymalna; okres kredytowania; forma funkcjonowania produktu i jego waluta; zasady wypłat, spłat i karencji oraz opis stosowanych zabezpieczeń wraz z informacją o wymaganym poziomie wskaźnika LtV. Dla każdej z homogenicznych grup Klientów została przygotowana ściśle zdefiniowana oferta produktowa,
- określenie oczekiwanego profilu ryzyka Klientów w oparciu o nadane im indywidualne oceny ratingowe bądź scoringowe oraz oczekiwany udział poszczególnych grup w portfelu kredytowym. Bank zdefiniował oczekiwany rozkład wyników scoringu i ratingu,
- określenie oczekiwanego profilu ryzyka produktów kredytowych wdrożonych w Banku, wyrażonego przez standardowe koszty ryzyka. Standardowe koszty ryzyka uzależnione są m.in. od wartości prawdopodobieństwa wystąpienia utraty wartości oraz wartości ustanowionych zabezpieczeń,
- uzależnienie strategii, w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, od kanału dystrybucji poszczególnych produktów (tj. Oddziały Banku, Contact Center, Internet, Agencje i Pośrednicy) oraz wpływu każdego z nich na ryzyko kredytowe. Znalazło to odzwierciedlenie w dedykowanych dla poszczególnych kanałów procesach kredytowych i standardowych kosztach ryzyka,
- dywersyfikację ryzyka dzięki zastosowaniu limitów koncentracji,
- ograniczenie ryzyka dzięki zastosowaniu zróżnicowanych poziomów DTI (wskaźnik wyrażający stosunek sumy miesięcznych kosztów związanych z obsługą zobowiązań i miesięcznych zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodu netto),
- ograniczanie ryzyka kredytowego poprzez ustanawianie zabezpieczeń kredytów,
- redukcję ryzyka kredytowego w ramach realizacji zdefiniowanych procesów monitoringu.

Struktura organizacyjna w zakresie procesu zarządzania i kontroli ryzyka kredytowego

Dla zapewnienia prawidłowości procesów kredytowych w Banku funkcjonują Departamenty realizujące ściśle określone zadania:

Dział Strategii Ryzyka Modeli odpowiedzialny za:

- opracowanie regulacji wewnętrznych z zakresu zarządzania ryzykiem modeli bądź wskazywanie jednostek odpowiedzialnych za ich utworzenie,
- określenie kryteriów akceptacyjnych jakości działania modelu,

- wydawanie rekomendacji do Komitetu w zakresie akceptowania modelu do stosowania i wdrożenia do środowiska produkcyjnego,
- akceptowanie wyników testów wdrożeniowych modelu,
- przeprowadzenie walidacji modelu,
- sporządzanie rejestru modeli (w oparciu o informacje przekazywane przez właścicieli modeli w kartach i dziennikach modeli) i administrowanie nim,
- inicjowanie podejmowania określonych działań zaradczych lub naprawczych w sytuacji pogorszenia się jakości modelu,
- zatwierdzanie istotności modelu w cyklu kwartalnym i ocena poziomu ryzyka modelu co najmniej rocznie,
- ocenę ryzyka modeli na poziomie zagregowanym i jej zgodności z poziomem apetytu na ryzyko modeli,
- przygotowywanie informacji zarządczej.

Departament Polityki Kredytowej Klienta Indywidualnego odpowiedzialny za:

- kształtowanie polityki kredytowej dla produktów niezabezpieczonych klienta indywidualnego w ramach zdefiniowanej strategii kredytowej oraz planu budżetowego na dany rok, w szczególności wprowadzanie niezbędnych zmian wskaźników Dtl, LtV, kosztów utrzymania, buforów na stopę procentową i walutę,
- zarządzanie polityką kredytową w sposób wypełniający Prawo bankowe, Rekomendacje T oraz S oraz inne wytyczne Komisji Nadzoru Finansowego,
- tworzenie i nadzór nad realizacją strategii kredytowej w zakresie kryteriów udzielania zaangażowania oraz ustalanie adekwatnych punktów odcięcia,
- monitoring portfela i procesów na bazie zdefiniowanych raportów oraz przeglądy problemowe,
- monitoring kanałów sprzedaży pod kątem adekwatności oferty i jakości punktów sprzedaży, pracowników i portfela,
- rozwój modeli wykorzystywanych w procesie kredytowym produktów klienta indywidualnego we współpracy z Zespołem Modeli Scoringowych,
- opiniowanie rozwiązań informatycznych związanych z zarządzaniem ryzykiem kredytowym,
- prowadzenie projektów z zakresu ryzyka kredytowego w zakresie produktów dla klienta indywidualnego,
- przygotowywanie symulacji zmian procesu kredytowego i polityki kredytowej oraz ocena ich wpływu na wyniki banku,
- merytoryczny nadzór nad narzędziami kredytowymi zapewniający spójność rozwiązań z parametrami metodyk,
- implementacja zmian w systemach decyzyjnych ryzyka,
- rozwój i zarządzanie systemami decyzyjnymi ryzyka w procesie oceny klienta indywidualnego,
- współpraca z podmiotami zewnętrznymi specjalizującymi się w zarządzaniu informacją o historii płatniczej klientów Banku, weryfikowaną w procesie kredytowym,
- tworzenie ofert x-sell oraz algorytmów kredytowych,
- realizacja założonych portfelowych parametrów w zakresie ryzyka kredytowego,
- optymalizacja kosztów ponoszonych w ramach procesów kredytowych.

Pion Analiz i Windykacji Klienta Indywidualnego odpowiedzialny za:

- ocena zdolności kredytowej klienta, ocena transakcji, przygotowywanie rekomendacji kredytowych dla wyższych szczebli decyzyjnych, podejmowanie decyzji kredytowych w ramach przyznanych kompetencji, w oparciu o obowiązujące procedury kredytowe,
- sporządzanie raportów sprawności oraz jakości procesu kredytowego,
- weryfikacja postawionych przez analityka kredytowego w decyzji kredytowej warunków do udzielenia/umowy/uruchomienia kredytu w segmencie KI,
- współpraca w zakresie identyfikacji wyłudzeń,
- przeprowadzanie analiz oraz rekomendowanie rozwiązań optymalizacyjnych dotyczących procesów analitycznych,
- minimalizacja strat kredytowych poprzez prowadzenie skutecznych i efektywnych kosztowo działań monitoringowych, restrukturyzacyjnych i windykacyjnych,
- identyfikacja rachunków kwalifikujących się do windykacji polubownej oraz sądowo- egzekucyjnej,
- monitoring sytuacji ekonomiczno – finansowej klientów, w przypadku podejrzenia utraty zdolności kredytowej,

- monitoring spraw spisanych w straty oraz odzyskiwanie należności Banku,
- identyfikowanie przypadków naruszenia klauzuli wymaganych obrotów na rachunkach klientów i podejmowanie działań zaradczych,
- monitoring aktualności ubezpieczeń i cesji ubezpieczeń do kredytów, ubezpieczenia niskiego wkładu własnego oraz zlecenie ubezpieczenia (dobezpieczenia),
- prowadzenie procesów restrukturyzacji, wypowiedanie umów kredytowych oraz blokowanie kart i limitów,
- analiza procesów windykacyjnych pod kątem zastosowania outsourcingu, mając na uwadze maksymalizację skuteczności odzysku przy jednoczesnej efektywności kosztowej,
- typowanie umów przeznaczonych do sprzedaży pakietowej, przeprowadzanie transakcji sprzedaży wierzytelności,
- wykonywanie inspekcji klienta indywidualnego oraz biznesowego przed udzieleniem kredytu, przed wypłatą transzy oraz w ramach monitoringu,
- prowadzenie kontaktów bezpośrednich z klientem windykacyjnym w ramach procesu obsługi telefonicznej oraz terenowej,
- prowadzenie postępowań sądowych i egzekucyjnych,
- zarządzanie procesem dobrowolnej sprzedaży nieruchomości i pomoc klientowi windykacyjnemu w tym procesie,
- przejmowanie rzeczy ruchomych stanowiących zabezpieczenie kredytu w ramach obsługi terenowej,
- indywidualny monitoring zdolności kredytowej,
- monitoring odnowienia polis i płatności składek,
- monitoring poprawności i terminowości ustanowienia zabezpieczeń docelowych,
- monitoring poprawności i terminowości wypełniania klauzul umownych innych niż zabezpieczenia,
- administracja kredytów ze stwierdzonymi nieprawidłowościami,
- zarządzanie i monitoring watchlisty i EWS,
- weryfikację przeduruchomieniową transz,
- dokonywania zmian do już podpisanych umów kredytowych (w tym uwzględniających konieczność liczenia aktualnej zdolności kredytowej).

Pion Ryzyka KB odpowiedzialny m.in. za:

- kształtowanie strategii długookresowych w zakresie ryzyka kredytowego w segmencie KB oraz kontrola statusu ich realizacji,
- tworzenie, przegląd i aktualizacja metodyk oceny ryzyka kredytowego stosowanych przy udzielaniu produktów kredytowych,
- opracowywanie wymagań oraz specyfikacji do narzędzi wspomagających procesy oraz przeprowadzanie oceny ryzyka kredytowego i monitoringu,
- tworzenie i nadzór nad politykami oraz procesami z zakresu monitoringu KB,
- budowę modeli scoringowych i ratingowych oraz zarządzanie modelami,
- realizację procesu nadawania eksperckich ocen ratingowych w przypadku rodzajów działalności bez wdrożonych modeli statystycznych,
- wyznaczanie i monitoring parametru PD w zdefiniowanych przekrojach,
- back-testing wyznaczanych parametrów ryzyka kredytowego,
- zarządzanie strategią branżową banku,
- rozwój metodologii, okresowa aktualizacja oraz monitoring limitów koncentracji,
- rozwój i administracja narzędzi i systemów kredytowych,
- zarządzanie kredytowymi kampaniami sprzedażowymi,
- zarządzanie operacyjną współpracą z BIK w tym: produkcja okresowych wsadów aktualizacyjnych w zakresie wyjaśniania błędów i reklamacji dotyczących raportów kredytowych, przekazywanie i weryfikacja danych przekazywanych na zlecenie jednostek banku do i z BIK SA w ramach tzw. zapytań pakietowych dla segmentu klienta indywidualnego i klienta biznesowego,
- analizę zmian oraz przygotowywanie ich specyfikacji w oparciu o wymagania jednostek merytorycznych, zarządzających przebiegiem procesów, służących do obsługi produktów kredytowych,
- kontrolę jakości portfela kredytowego w różnych przekrojach i wymiarach,

- analizę wniosków kredytowych, administrację oraz monitoring kredytów z branży rolno- spożywczej (AGRO),
- ocena zdolności i wiarygodności kredytowej zgodnie z zdefiniowanymi metodykami oraz wiedzą ekspercką, a także podejmowanie decyzji zgodnie z obowiązującymi kompetencjami kredytowymi dla branży AGRO,
- weryfikacja warunków do uruchomienia/udzielenia produktu kredytowego i przekazanie dyspozycji księgowania w zakresie obsługi rachunków kredytowych dla branży AGRO,
- okresowy monitoring kondycji finansowej i ekonomicznej klientów kredytowych z branży AGRO,
- opracowywanie, przegląd i aktualizację polityk i innych regulacji z zakresu funkcjonowania zabezpieczeń,
- wykonywanie wycen oraz monitoringu zabezpieczeń,
- kontrolę oraz analizę jakości wszystkich zabezpieczeń w banku,
- zarządzanie Modułem Zabezpieczeń,
- obsługę pism sądowych w zakresie ustanowienia zabezpieczeń,
- opracowywanie i aktualizację zasad współpracy z project monitorami, wymagań do narzędzi i systemów wspierających obsługę zabezpieczeń, reguł postępowania z podmiotami powiązаныmi,
- monitoring wypłat z mieszkaniowych rachunków powierniczych,
- analizę wniosków kredytowych oraz administrację kredytami dla dużych przedsiębiorstw, tj.: obsługiwanych przez Departament Dużych Firm lub oznaczonych jako segment LARGE lub należących do Grup Powiązanych o łącznym zaangażowaniu kredytowym wyższym niż 60 M PLN,
- ocenę zdolności i wiarygodności kredytowej zgodnie z zdefiniowanymi metodykami oraz wiedzą ekspercką, a także podejmowanie decyzji zgodnie z obowiązującymi kompetencjami kredytowymi,
- strukturyzowanie transakcji z uwzględnieniem zdefiniowanego w banku apetytu na ryzyko,
- wycenę ryzyka kredytowego oraz uwzględnianie go w cenie minimalnej kredytów,
- weryfikację warunków do uruchomienia/udzielenia produktu kredytowego i przekazanie dyspozycji księgowania w zakresie obsługi rachunków kredytowych,
- analizę wniosków kredytowych oraz administrację kredytami Klientów KB,
- ocenę zdolności i wiarygodności kredytowej zgodnie z zdefiniowanymi metodykami oraz wiedzą ekspercką, a także podejmowanie decyzji zgodnie z obowiązującymi kompetencjami kredytowymi,
- strukturyzowanie transakcji z uwzględnieniem zdefiniowanego w banku apetytu na ryzyko,
- wycenę ryzyka kredytowego oraz uwzględnianie go w cenie minimalnej kredytów,
- weryfikację warunków do uruchomienia/udzielenia produktu kredytowego i przekazanie dyspozycji księgowania w zakresie obsługi rachunków kredytowych,
- obsługę Komitetu Kredytowego Pionu Ryzyka Klienta Biznesowego,
- obsługę Komitetu Kredytowego Banku,
- okresowy monitoring kondycji finansowej i ekonomicznej klientów kredytowych, źródeł spłat i prawidłowości w obsłudze kredytów KB,
- okresowy monitoring kondycji finansowej i ekonomicznej podmiotów finansowych oraz weryfikację dostępnych limitów,
- okresowy monitoring zabezpieczeń ekspozycji kredytowych Klientów KB w szczególności weryfikację poprawności ich ustanowienia, rejestracji w systemach Banku oraz wartości zabezpieczeń,
- monitoring portfela nabytych przez Bank wierzytelności oraz identyfikację zagrożeń spłaty zadłużenia wierzytelności nabytych w ramach umów faktoringowych,
- określanie zasad analizy kredytowej dla podmiotów finansowych, w szczególności banków i zakładów ubezpieczeń oraz nadzór nad procesami ustanawiania, podwyższania, anulowania, zawieszania oraz monitorowania limitów na podmioty finansowe,
- minimalizację strat kredytowych na portfelu klienta biznesowego poprzez prowadzenie skutecznych i efektywnych kosztowo działań monitoringowych, restrukturyzacyjnych i windykacyjnych,
- analizę sytuacji majątkowej, finansowej, prawnej i operacyjnej przekazanych do obsługi klientów (w tym z uwzględnieniem powiązań grupowych),
- opracowywanie i wdrożenie strategii odzyskania przydzielonych zaangażowań lub też przywrócenia ich do stanu umożliwiającego powrót do regularnego biznesu,

- monitorowanie i nadzór nad poszczególnymi etapami restrukturyzacji, windykacji lub sprzedaży indywidualnej przydzielonych zaangażowań,
- przygotowywanie wniosków kredytowych w procesach restrukturyzacji i windykacyjnych,
- przygotowanie i podpisywanie umów, porozumień oraz składanie w imieniu banku oświadczeń dotyczących przekazywanych do poszczególnych procesów zaangażowań,
- przygotowanie dokumentacji oraz kierowanie spraw na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego,
- monitoring prowadzonych postępowań sądowych i egzekucyjnych, współpracę z komornikami,
- wykonywanie inspekcji terenowej w ramach weryfikacji zabezpieczeń oraz odzysku należności w procesach restrukturyzacji i windykacji,
- szacowanie rezerw i odpisu aktualizacyjnego MSR metodą indywidualną dla przydzielonych zaangażowań,
- umarzanie i odpisywanie wierzytelności,
- sprzedaż wierzytelności w trybie indywidualnym oraz przygotowywanie do sprzedaży wierzytelności portfelowych,
- zabezpieczenie, przejęcie i sprzedaż składników majątku przejętych od klientów w zakresie procesów restrukturyzacji i windykacji,
- rozwój oraz administracja narzędziami i systemami do obsługi procesów monitoringu, windykacji i restrukturyzacji.

Departament Strategii Ryzyka odpowiedzialny za:

- opracowywanie strategii banku w zakresie adekwatności kapitałowej,
- współtworzenie budżetów rocznych w zakresie wymogów kapitałowych,
- monitorowanie i raportowanie adekwatności kapitałowej oraz definiowanie potrzeb kapitałowych,
- nadzór nad procesem ICAAP w tym szacowaniem kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka,
- tworzenie oraz aktualizację metodologii klasyfikacji wg RMF/wymogu kapitałowego/kalkulacji kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka kredytowego, a także nadzór nad poprawnością kalkulacji,
- rozwój metodologii i wyznaczanie portfelowych limitów koncentracji,
- opracowywanie strategii banku w zakresie ryzyka kredytowego,
- współtworzenie budżetów rocznych w zakresie kosztów ryzyka,
- definiowanie portfelowych celów jakościowych oraz celów operacyjnych dla jednostek ryzyka kredytowego,
- rozwój metodyki wyznaczania standardowych kosztów ryzyka,
- opracowanie zasad, algorytmów i procesów tworzenia odpisów i rezerw z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych oraz szacowanie parametrów i nadzór nad poprawnością kalkulacji,
- szacowanie ryzyka kredytowego i jego ocena na poziomie indywidualnym i portfelowym w procesie szacowania odpisów aktualizujących na straty poniesione, lecz nieujawnione oraz nadzór merytoryczny nad procesem szacowania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (MSSF9),
- tworzenie i nadzór na realizacją strategii kredytowej dla Klienta Indywidualnego w zakresie strategii scoringowej oraz poziomów szkodowości poszczególnych portfeli,
- rozwój metodologii budowy i monitorowania modeli scoringowych KI (aplikacyjnych i behawioralnych) oraz budowę i implementację nowych modeli,
- rozwój metodologii szacowania oczekiwanych poziomów niewypłacalności na potrzeby szacowania standardowych kosztów ryzyka jako składnika marży kredytowej oraz planów budżetowych i prognoz,
- udział w projektach rozwojowych w zakresie tworzenia modeli oceny jakości oraz predykcji poziomu szkodowości dla nowych portfeli, kanałów i procesów dla portfeli KI.

6.2 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Banku opiera się na wdrożonym zintegrowanym systemie zarządzania ryzykiem kredytowym i składa się z następujących elementów:

- identyfikacja ryzyka kredytowego, czyli wyznaczanie czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na poziom ryzyka kredytowego podejmowanego przez Bank oraz stała aktualizacja ich listy;

- pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego - wyznaczanie miar i budowanie modeli ekonometrycznych, których zadaniem jest ilościowa ocena bieżącego ryzyka oraz prognozowanie tego ryzyka w przyszłości;
- monitoring ryzyka kredytowego polegający na podsumowaniu wszystkich pomiarów ryzyka kredytowego dokonanych za dany okres sprawozdawczy wraz z wydaniem opinii i rekomendacji; koncentruje się na gromadzeniu ocen ryzyka kredytowego, porównywaniu ich w czasie i na tej bazie budowaniu strategii wczesnego ostrzegania oraz strategii ograniczania ryzyka kredytowego;
- nadzór nad aktualnymi i potencjalnymi rodzajami ryzyka – polega na regularnym pomiarze ryzyka kredytowego oraz ocenie zidentyfikowanych w systemie Banku obszarów ryzyka kredytowego, ponadto zapewnia nadzór nad stałą weryfikacją opracowanej przez Bank mapy ryzyka oraz metod jego pomiaru.

Wymiar finansowy ryzyka kredytowego zidentyfikowanego i antycypowanego oraz miejsce jego wystąpienia są w Banku szczegółowo badane. Głównym składnikiem oceny ryzyka jest wyznaczanie standardowych kosztów ryzyka na bazie wdrożonej metodyki oraz alokowanie ich do odpowiednich jednostek Banku. Zgodność osiąganego poziomu kosztów ryzyka z zaplanowanym i zatwierdzonym poziomem jego tolerancji jest na bieżąco monitorowana.

Do podstawowych instrumentów wykorzystywanych do ograniczania ryzyka kredytowego Bank zalicza:

- metodyki wyznaczania zdolności kredytowej (w tym poziomy DTI) i oceny ryzyka kredytowego,
- limity koncentracji,
- system monitoringu, w tym mechanizmy wczesnego ostrzegania,
- prawne zabezpieczenia spłaty wierzytelności Banku.

6.3 Zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahenta

Wartość ekspozycji wyznaczana jest zgodnie z zasadami obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową. Ekwiwalent bilansowy transakcji pozabilansowych, a także ekwiwalent bilansowy transakcji z przyrzeczeniem odkupu wyznaczane są zgodnie z Rozporządzeniem CRR.

Dodatnia wartość godziwa kontraktów na 31.12.2018 wyniosła 842,6 mln zł, wyznaczona poprzez zsumowanie dodatnich rynkowych wartości dla wszystkich trwających transakcji. Wartość netto ekspozycji kredytowej po uwzględnieniu persaldowania transakcji dla kontrahentów posiadających umowy ramowe wyniosła 468,9 mln zł. Korzyści z saldowania wyniosły ok. 373,7 mln zł (nie zostały one uwzględnione przy wyliczaniu wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego). Wartość przyjętych zabezpieczeń wyniosła 543 mln zł.

Poziom zabezpieczeń, jakie Bank zobowiązany jest składać, jest standardowo uzależniony od poziomu bieżącej wyceny transakcji zawartych w ramach danej umowy. Jednocześnie Bank nie zawarł umowy, w której kontrahent byłby uprawniony do żądania ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń w przypadku zmiany oceny wiarygodności kredytowej.

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi funkcjonującymi na rynku międzybankowym jest minimalizowane poprzez ustalanie i monitorowanie dostępnych limitów na poszczególne rodzaje transakcji dla wyznaczonych banków.

Ryzyko kredytowe wynikające z udostępniania Klientom Biznesowym niebędącymi bankami instrumentów pochodnych jest akceptowane i ograniczane do wysokości limitów skarbowych posiadanych przez tych Klientów. Zgodnie z definicją obowiązującą w Banku, limit skarbowy rozumiany jest jako wysokość potencjalnej straty kredytowej, jaka może wystąpić w wyniku korzystania przez Klienta z instrumentów pochodnych. Limit skarbowy stanowi część łącznego limitu kredytowego dla zaangażowań obrotowych ustalanych dla Klientów. Jest on zatwierdzany w oparciu o zdolność kredytową Klienta, badaną wg standardów obowiązujących w Banku. Dodatkowym elementem warunkującym decyzję o przyznaniu Klientowi limitu skarbowego jest rozpoznanie jego wiedzy i doświadczenia w stosowaniu instrumentów pochodnych oraz znajomości rynków finansowych. W przypadku Klientów Indywidualnych przyznawane są wyłącznie limity zabezpieczone kaucją. Klienci Biznesowi mogą zabezpieczać limity zgodnie z katalogiem zabezpieczeń akceptowalnych przez Bank. Najlepszym Klientom Bank może oferować limity skarbowe bez zabezpieczeń.

6.4 Zarządzanie ryzykiem koncentracji (limity koncentracji)

Bank uznaje nadmierną koncentrację każdej pozycji, której towarzyszy ryzyko kredytowe lub ryzyko zachwiania/utruty płynności, za zjawisko mogące mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

Znajomość skali niebezpieczeństw związanych z koncentracją zaangażowań umożliwia prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami, a przede wszystkim tworzenie bezpiecznej struktury portfela kredytowego.

W celu zapobiegania niekorzystnym zdarzeniom wynikającym z nadmiernej koncentracji, Bank ogranicza ryzyko koncentracji ustanawiając limity i normy koncentracji wynikające z przepisów zewnętrznych oraz wewnętrznych analiz prowadzonych przez Bank.

Zarządzanie ryzykiem koncentracji z tytułu działalności kredytowej w Banku dotyczy w szczególności:

1. obszarów wynikających z uregulowań zewnętrznych:

- ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w Części Czwartej Rozporządzenia CRR (tzw. dużych zaangażowań),
- koncentracji wewnętrznej, w tym ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe;

2. ryzyka wynikającego z zaangażowań względem podmiotów charakteryzujących się cechami wspólnymi takimi jak:

- ten sam segment,
- ta sama branża oraz sektor gospodarki tj. podmioty prowadzące tę samą działalność lub obrót podobnymi towarami,
- ten sam kraj zamieszkania bądź siedziby,
- to samo województwo zamieszkania bądź siedziby;

3. ryzyka wynikającego z metryki produktu, w tym: cel finansowania, waluty, typu produktu, LtV i okresu kredytowania;

- ryzyka wynikającego z zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia (w tym ryzyka wynikającego z zabezpieczenia się Banku na papierach wartościowych o podobnej charakterystyce);

4. ryzyka wynikającego z kanału dystrybucji;

5. ryzyka wynikającego z ofert specjalnych i promocji;

6. ryzyka wynikającego z zastosowanych odstępstw lub uproszczonych metod oceny zdolności kredytowej (tzw. kredyty na oświadczenie);

oraz innych obszarów, w których wystąpić może istotne ryzyko koncentracji działalności kredytowej.

6.5 Zabezpieczenia

Bank dopuszcza wszystkie rodzaje i formy prawne zabezpieczeń, akceptowane na gruncie prawa polskiego. Bank akceptuje, w szczególności, następujące formy prawne zabezpieczeń:

- gwarancje, regwarancje i poręczenia;
- gwarancje w ramach programów realizowanych przez BGK
- blokady;
- zastawy;
- przewłaszczenia;
- cesje wierzytelności;
- ubezpieczenia kredytu;
- weksle;
- hipoteki;
- pełnomocnictwa do rachunku bankowego;
- kaucje, jako szczególną formę zabezpieczenia;
- notarialne oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 KPC.

Bank dąży do ustanawiania zabezpieczeń w sposób adekwatny do ponoszonego ryzyka kredytowego i elastyczny w stosunku do potrzeb i możliwości Klientów. W ramach oferty dla Klientów, istnieją produkty udostępniane bez zabezpieczeń oraz takie, których dostępność ograniczona jest ustanowieniem zabezpieczenia. Zabezpieczenia mogą być ustanawiane w sposób łączny, co oznacza, że zabezpieczenie jednego kredytu mogą stanowić różne składniki majątkowe jednocześnie. Celem jest uzyskanie łącznej wartości zabezpieczenia na poziomie oczekiwanym przez Bank.

Proporcje między poziomem zaangażowania a wartością zabezpieczenia regulowane są za pomocą wskaźników LtV, uwzględniających różne rodzaje ryzyk, m.in. ryzyko utraty wartości zabezpieczenia, ryzyko kursowe, stóp procentowych, płynności lub inne właściwe dla danego rodzaju produktu. O wartości tych wskaźników klienci Banku informowani są podczas bieżących kontaktów z Bankierami lub w placówkach Banku.

Ustalając wartość zabezpieczenia, Bank kieruje się zasadą ostrożnej wyceny i przyjmuje wartość rynkową lub wartość możliwą (realną) do odzyskania w sytuacji zaspokojenia się z zabezpieczenia. Bank posiada odpowiednie narzędzia służące do weryfikacji wycen zabezpieczeń, w szczególności wykorzystuje wiarygodną bazę danych systemu AMRON.

Bank monitoruje skuteczność ustanowienia zabezpieczeń poprzez:

- weryfikację kompletności oraz prawidłowości dokumentacji dotyczącej zabezpieczeń w tym:
  - potwierdzenie ustanowienia blokad na rachunkach w innych instytucjach przez te instytucje;
  - potwierdzenie przyjęcia do realizacji pełnomocnictw przez instytucje prowadzące rachunki Klienta, do których Bank ma pełnomocnictwo;
  - potwierdzenie wpisów w odpowiednich rejestrach/na rachunkach (księga wieczysta, rejestr sądowy, rejestr uczestników funduszu inwestycyjnego, konto depozytowe, rachunek inwestycyjny);
  - potwierdzenie zawiadomienia dłużników wierzytelności;
  - potwierdzenie przyjęcia cesji wierzytelności z polis ubezpieczeniowych przez ubezpieczycieli;
  - potwierdzenie zgody małżonka, współników spółki osobowej;
- sprawdzenie ważności zabezpieczenia – w przypadku zabezpieczeń przyjmowanych na określony termin, realizowany jest proces odnowienia zabezpieczenia, np. polisa ubezpieczeniowa;
- weryfikację aktualnej wartości zabezpieczenia – przegląd zabezpieczeń realizowany jest nie rzadziej niż raz w roku, a w przypadku zabezpieczeń finansowych wartość jest monitorowana codziennie.

Bank ogranicza ryzyko związane z poszczególnymi zabezpieczeniami i dostawcami zabezpieczeń poprzez wyznaczenie limitów koncentracji, uwzględnianie bufora bezpieczeństwa ze względu na ryzyko kursowe i ryzyko płynności oraz stały monitoring zarówno skuteczności ustanowienia zabezpieczenia, jak również jego wartości w trakcie trwania okresu kredytowania.

Kwota pomniejszenia ekspozycji z tytułu zastosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego, zgodnie ze stosowaną przez Bank metodą kompleksową uznawania zabezpieczeń, wyniosła na koniec 2018 r. 189 mln zł. Ekspozycje zabezpieczone znalazły się w klasie ekspozycji wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej, ekspozycji wobec instytucji, ekspozycji wobec przedsiębiorców, ekspozycji detalicznych, ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach, ekspozycji przeterminowanych, a także innych ekspozycji. Kwota ekspozycji zabezpieczonych przez uznane zabezpieczenia na koniec 2018 r. wynosiła 4 476 mln zł.

Na dzień 31.12.2018 r. Bank stosował ochronę kredytową w postaci przyjętych gwarancji (wartość ekspozycji zabezpieczonych gwarancjami wyniosła 3 559 mln zł) oraz nie stosował ochrony kredytowej w postaci kredytowych instrumentów pochodnych.

6.6 Proces analizy kredytowej

Badaniu zdolności kredytowej podlegają podmioty, które:

- wnoszą o produkty kredytowe;
- poręczają spłatę zobowiązań kredytowych udzielonych przez Bank;
- przystępują do długu;
- przejmują dług;

- tworzą z wnioskodawcą grupę wspólnego ryzyka ze względu na powiązania.

Proces kredytowy składa się z następujących faz:

- analizy kredytowej (w tym weryfikacji kryteriów odrzucenia i ocena ryzyka transakcji);
- podjęcia decyzji kredytowej;
- w przypadku pozytywnej decyzji kredytowej - podpisania umowy i uruchomienia środków;
- monitoringu Klienta i ekspozycji kredytowej.

Podstawą analizy kredytowej Klienta są: wniosek kredytowy; dostarczone przez Klienta dokumenty formalno-prawne; dokumenty dotyczące sytuacji finansowej Klienta; dokumenty dotyczące przedmiotu kredytowania oraz prawnych zabezpieczeń kredytu. Rodzaj dokumentów finansowych uzależniony jest od rodzaju źródeł dochodów uzyskiwanych przez Klienta Indywidualnego lub formy prawnej i rodzaju prowadzonej księgowości w przypadku Klienta Biznesowego.

Analiza kredytowa Klienta składa się z następujących etapów:

- weryfikacji kryteriów odrzucenia wniosku, m.in. weryfikacji Klienta w bazach wewnętrznych Banku i zewnętrznych takich jak: CBD-DZ, CBD-BR, BIK, BIG;
- oceny scoringowej/ratingowej;
- oceny zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym do obsługi zadłużenia Klienta wobec Banku sporządzona według wytycznych zawartych w szczegółowych metodykach kredytowania,
- analizy ryzyka transakcji,
- oceny rodzaju i jakości proponowanego prawnego zabezpieczenia transakcji,
- oceny ryzyka wpływu sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów powiązanych z grupy wspólnego ryzyka.

6.7 Scoring/Rating

Scoring kredytowy jest narzędziem wykorzystywanym w kształtowaniu indywidualnych decyzji kredytowych dla klientów indywidualnych. Rating kredytowy stanowi natomiast instrument wsparcia procesu podejmowania decyzji w segmencie przedsiębiorstw. Celami wdrożenia modeli scoringowych oraz ratingowych są:

- kształtowanie poziomu ryzyka kredytowego zgodnie z apetytem na ryzyko Banku poprzez uzyskanie ilościowej i jakościowej oceny zdolności kredytowej Klientów;
- ujednoczenie kryteriów podejmowania decyzji kredytowych z zachowaniem bezstronności i obiektywizmu, wskutek wyeliminowania bądź zminimalizowania wpływu czynnika ludzkiego, a przez to zminimalizowanie kosztu zmaterializowania się ryzyka operacyjnego w tym zakresie;
- skrócenie czasu podejmowania decyzji kredytowych oraz zagwarantowanie większej skuteczności dokonywania ocen wniosków kredytowych (zwiększenie wydajności pracy, zmniejszenie kosztów obsługi oraz poprawa jakości obsługi Klienta);
- uproszczenie oceny wniosków kredytowych poprzez zautomatyzowanie procesu;
- klasyfikacja Klientów ze względu na stopień związanego z nimi ryzyka, a tym samym umożliwienie wielowymiarowej oceny portfela i podejmowania efektywniejszych decyzji menedżerskich;
- monitorowanie i prognozowanie jakości portfela kredytowego;
- ułatwienie oceny dotychczasowej polityki kredytowej oraz szybsze wprowadzanie zmian w procesach decyzyjnych (w szczególności pozwala to na szybszą diagnozę i eliminację potencjalnych nieprawidłowości), przeznaczonych do oceny ryzyka kredytowego Klientów segmentu biznesowego oraz Klientów indywidualnych.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank stosował oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej dla następujących klas ekspozycji:

- ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych;
- ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji.

Bank dokonuje kwartalnego przeglądu aktualnych ocen wiarygodności kredytowej dostępnych na autoryzowanych stronach internetowych zewnętrznych instytucji wiarygodności kredytowej (Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Standard and

Poor's Ratings Services) oraz w serwisie Reuters. Aktualne oceny Bank wykorzystuje w procesie wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

Kwoty ekspozycji kredytowych, którym Bank przypisał stopnie wiarygodności kredytowej na podstawie zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej, prezentuje poniższa tabela, gdzie 1 oznacza najwyższy stopień wiarygodności kredytowej, a 6 najniższy. Poniższe ekspozycje nie kwalifikowały się pod pomniejszenia z tytułu technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Stopień wiarygodności kredytowej	Ekspozycja bilansowa netto	Ekspozycja pozabilansowa netto
1	228 073	14 593
2	691 260	677 596
3	4 108	62 634
4	2 870	0
5	0	435
6	0	0

6.8 Identyfikacja ryzyka kredytowego

W regulacjach wewnętrznych Banku przyjęto szeroki zakres raportowania w odniesieniu do ryzyka kredytowego. W założeniu raportowanie jest narzędziem służącym do identyfikacji zagrożeń i sprawnego zarządzania ryzykiem w Banku. Raportowanie odbywa się na poziomie każdego z obszarów identyfikacji ryzyka. Raporty przygotowywane są z miesięczną, tygodniową lub dzienną częstotliwością, w zależności od zdefiniowanego zapotrzebowania.

Bank identyfikuje zarówno czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wystąpienia ryzyka kredytowego. Skoncentrowane są one w obrębie określonych obszarów funkcjonowania Banku:

- Produkt – w obszarze tym definiuje się wszystkie rodzaje ryzyka, które mogą mieć związek z określonym produktem, w sensie pojedynczego przypadku, jak również całego portfela kredytów;
- Zabezpieczenia – na tej płaszczyźnie weryfikacji poddana zostaje prawidłowość przyjęcia zabezpieczenia, jego wartość i terminowość oraz poprawność sporządzania dokumentacji związanej z zabezpieczeniem. Istotne znaczenie dla ograniczenia ryzyka kredytowego ma także badanie sprawności wdrażania znowelizowanych przepisów dotyczących prawnego zabezpieczania wierzytelności oraz stosowanie aktualnych standardów postępowania przy zabezpieczaniu wierzytelności;
- Klient – w tym zakresie badaniu zostaje poddany pojedynczy Klient, jak również weryfikowane są wyodrębnione homogeniczne grupy Klientów pod względem jakości tworzonego portfela;
- Proces + regulacje – weryfikacji zostaje poddana jakość oraz efektywność procesu kredytowego, administracji kredytowej, monitoringu, windykacji i restrukturyzacji oraz współpracy z zewnętrznymi podmiotami windykacji, jak również zgodność regulacji bankowych sterujących tymi procesami z przepisami zewnętrznymi;
- Systemy – w szczególności weryfikacji poddane zostają: system wspierający proces kredytowania oraz system wsparcia monitoringu i windykacji, a także efektywność ich zastosowania, jak również kompletność listy przypadków, dla których zaistniała konieczność ich wykorzystania;
- Kanały dystrybucji – sprawdzeniu poddana zostaje efektywność i szkodowość funkcjonowania przyjętych w Banku kanałów dystrybucji;
- Pracownicy – badaniu poddana zostaje prawidłowość stosowania polityki kompetencji oraz następuje rozpoznanie ewentualnych nieprawidłowości, które mogły zaistnieć podczas procesu kredytowego;
- Warunki zewnętrzne - z czynników zewnętrznych szczegółnemu badaniu zostają poddane: poziom rynkowych stóp procentowych; kursy walutowe; stopa bezrobocia; tempo wzrostu gospodarczego i produkcji sprzedanej oraz inne wskaźniki koniunktury;
- Poprawność systemu zarządzania ryzykiem kredytowym – okresowa weryfikacja poprawności przyjętych, w systemie, założeń dotyczących prowadzonej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku.

Każdy ze zdefiniowanych obszarów funkcjonowania Banku podlega szczegółowej analizie pod względem identyfikacji możliwych do wystąpienia ryzyk kredytowych.

6.9 Pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego

Bank gromadzi informacje w celu:

- zapobiegania ewentualnym zjawiskom przestępczym;
- unikania sytuacji udzielenia kredytu osobie już niewypłacalnej;
- wykonania analizy oraz oceny zdolności kredytowej Klienta w ujęciu ilościowym i jakościowym;
- wykonania monitoringu sytuacji na rachunkach Klienta;
- wykonania monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej Klienta;
- wykonania monitoringu homogenicznie wyodrębnionej części portfela;
- zbadania efektywności procesów;
- zbadania dochodowości procesów (w tym kalkulacja kosztów przeprowadzonych procesów);
- zbadania szkodowości portfeli kredytowych dla zdefiniowanych podportfeli Banku.

Dane służące do pomiaru ryzyka kredytowego czerpane są z różnych systemów, zarówno wewnętrznych systemów Banku, jak i baz zewnętrznych. W szczególności informacje pochodzą z:

- wewnętrznych, bankowych baz danych – głównym źródłem danych jest hurtownia danych, która gromadzi informacje z:
  - systemu centralnego;
  - systemu do weryfikacji kredytowej;
  - systemu scoringowego;
  - systemu ratingowego;
  - systemu wsparcia monitoringu i windykacji;
  - repozytorium dokumentów;
- dostępnych źródeł zewnętrznych, w tym z baz Biura Informacji Kredytowej, Biura Informacji Gospodarczej, Centralnej Bazy Danych – Bankowy Rejestr, Centralnej Bazy Danych – Dokumenty Zastrzeżone.

Pomiar ryzyka odbywa się - zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku - w odniesieniu do najważniejszych obszarów identyfikacji ryzyka, m.in. dla poszczególnych produktów, ustanowionych zabezpieczeń, procesów, procedur i zasad funkcjonowania systemów, w odniesieniu do wszystkich kanałów dystrybucji i warunków zewnętrznych. Pomiar ryzyka realizowany jest także w oparciu o system limitów koncentracji w odniesieniu do branż i podmiotów.

6.10 Przegląd ekspozycji kredytowych pod kątem tworzenia odpisów aktualizujących i rezerw

Bank kształtuje politykę odpisów i rezerw na należności w postaci kredytów i pożyczek zgodnie z wymogami MSSF 9. Bank bada wszystkie ekspozycje kredytowe pod względem utraty wartości poprzez monitoring i rejestrację zdarzeń uznanych za przesłanki utraty wartości. Dla ekspozycji, w odniesieniu do których takie zdarzenie wystąpiło i które Bank uznaje za indywidualnie znaczące, przeprowadzana jest przez eksperta indywidualna analiza pod kątem szacowania wartości ekspozycji możliwej do odzyskania ze szczególnym uwzględnieniem szacowanych odzysków z egzekucji zabezpieczeń. Wartości ekspozycji możliwe do odzyskania, które nie są indywidualnie znaczące i dla których można wyodrębnić grupy homogeniczne pod względem ryzyka, wyznaczone są zgodnie z obowiązującym w Banku modelem wyceny grupowej. W przypadku stwierdzenia, iż wartość ekspozycji nie jest możliwa do odzyskania w kwocie odpowiadającej wycenie bilansowej składnika aktywów, tworzony jest odpis aktualizujący, w wysokości równej różnicy wartości księgowej składnika aktywów i jego wartości godziwej, który stanowi koszt Banku.

Bank tworzy odpisy oczekiwane straty w okresie 12 miesięcy (koszyk 1) lub okresie do zapadalności ekspozycji (koszyk 2). Zasady alokacji ekspozycji pomiędzy koszykiem 1 i koszykiem 2, są oparte o wzrost ryzyka defaultu (PD) pomiędzy datą ujęcia aktywa w księdze banku, a datą raportową na jaka wyznaczone są odpisy. Na model odpisów na oczekiwane straty wg MSSF 9 składają się:

1. Modele skoringowe/ratingowe oceniające bieżące ryzyko niewypłacalności dla danej ekspozycji
2. Modele krzywych PD (ltPD), które wyznaczają oczekiwane PD w kolejnych miesiącach życia ekspozycji

3. Model FLI (Forward Looking Information) rozszerzający model PD o czynnik przewidywanych scenariuszy makroekonomicznych
4. Model TL (Transfer Logic) definiujący zasady alokacji ekspozycji do koszyka 1 i koszyka 2
5. Model LGD wyznaczający oczekiwaną stratę przy założeniu niewykonania zobowiązania
6. Model EAD wyznaczający w kolejnych okresach życia ekspozycji jej oczekiwaną wartość.

Na dzień 31 grudnia 2018 r.:

- odpis na oczekiwane straty w koszyku 1 wyniósł 467,8 mln zł a w koszyku 2 771,1 mln zł. Odpis oszacowano względem portfela należności niepozostających w utracie wartości z wykorzystaniem wewnętrznego modelu obowiązującego w Banku. Nie stwierdzono konieczności zmiany wysokości odpisu wskutek zdarzeń po dacie bilansowej;
- odpis aktualizujący na należności w utracie wartości wyniósł 3 356,4 mln zł w odniesieniu do należności Banku w postaci kredytów i pożyczek oraz 9,1 mln zł w odniesieniu do instrumentów finansowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Odpis oszacowano z wykorzystaniem analizy scenariuszowej (wycena indywidualna) oraz modelu statystycznego (wycena grupowa). Nie stwierdzono konieczności zmiany wysokości odpisu wskutek zdarzeń po dacie bilansowej;
- w zakresie ekspozycji, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, pozycje zabezpieczone stanowiły 50% zaangażowania, natomiast odpis aktualizujący w przypadku tych ekspozycji wyniósł 836 mln zł. Przez ekspozycje zabezpieczone rozumie się te pozycje, do których przypisane są zabezpieczenia i wg szacunków Bank będzie mógł się z nich zaspokoić do wysokości całości lub części zaangażowania;
- w zakresie ekspozycji, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, pozycje przeterminowane stanowiły 68% zaangażowania, natomiast odpis aktualizujący w przypadku tych ekspozycji wyniósł 2827 mln zł. Przez ekspozycje przeterminowane rozumie się ekspozycje, dla których opóźnienie w spłacie przekracza 90 dni.

6.11 Monitorowanie ryzyka kredytowego klientów indywidualnych oraz biznesowych

Wszystkie ekspozycje kredytowe Klientów Indywidualnych oraz Biznesowych podlegają monitoringowi oraz bieżącej klasyfikacji do właściwych ścieżek procesowych. Przegląd ekspozycji obejmuje następujące obszary:

- klient, w szczególności w zakresie:
  - zdolności kredytowej (w tym ewentualnego wpływu potencjalnych zmian kursów walut i stóp procentowych na zdolność kredytową),
  - pojawienia się sygnałów sugerujących, iż w przyszłości Klient ten może mieć problemy z prawidłową realizacją swoich zobowiązań,
  - dodatkowo, w przypadku Klienta Biznesowego:
    - i. analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej,
    - ii. powiązań kapitałowo-organizacyjnych klientów,
    - iii. branży,
    - iv. inspekcji klienta,
  - poszczególne produkty kredytowe, w szczególności w zakresie:
    - adekwatności wpływów na rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy,
    - użycia przyznanego limitu na karcie kredytowej, limitu odnawialnego w rachunku,
    - możliwości odnowienia karty kredytowej,
    - terminowości spłat,
    - umowy kredytowe, w szczególności w zakresie:
      - wykorzystania kredytu w przypadku kredytów transzowych,
      - realizacji szczegółowych warunków umowy/porozumienia (kovenanty umowne),
      - monitorowania ustanowienia zabezpieczenia,
      - zabezpieczenia, w szczególności w zakresie:
        - wartości przyjętych zabezpieczeń,
        - adekwatności przyjętych zabezpieczeń,
        - odnowienia zabezpieczenia,
        - odpisy aktualizujące oraz rezerwy, w szczególności w zakresie:
          - prawidłowości tworzenia i rozwiązywania odpisów aktualizujących wartość zgodnie z Międzynarodowymi

- Standardami Rachunkowości w oparciu o zidentyfikowane przesłanki,
- prawidłowości tworzenia i rozwiązywania rezerw celowych, w tym weryfikacji poprawności ujednoczenia kategorii należności oraz wyznaczania wysokości rezerwy z uwzględnieniem wartości pomniejszających podstawę tworzenia rezerwy celowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów.

6.12 Podstawowe informacje o monitorowaniu ryzyka kredytowego

Wartość ekspozycji bilansowych i ekwiwalentu bilansowego zobowiązań oraz transakcji pozabilansowych nieuwzględniających technik ograniczania ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2018 r.

Klasa ekspozycji	31.12.2018
Rządy i banki centralne	14 678 351
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	12 700
Podmioty sektora publicznego	7 987
Instytucje	1 505 512
Przedsiębiorcy	16 217 159
Detaliczne	32 463 776
Zabezpieczone na nieruchomościach	13 260 889
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 783 181
Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	18
Ekspozycje kapitałowe	123 327
Inne pozycje	3 073 888
RAZEM	86 126 788

Wartość ekspozycji bilansowych i ekwiwalentu bilansowego zobowiązań oraz transakcji pozabilansowych nieuwzględniających technik ograniczania ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2018 r. – okresy zapadalności.

Klasa ekspozycji	<= 3M	> 3M <= 6M	> 6M <= 1Y	> 1Y <= 2Y	> 2Y <= 5Y	> 5Y <= 10Y	> 10Y	BEZ_TERMINU
Rządy i banki centralne	700 900	199 400	727 456	1 166 755	4 674 074	6 307 287	0	902 480
Samorządy regionalne lub władze lokalne	11 985	0	496	0	0	0	214	5
Podmioty sektora publicznego	11	2 286	0	0	0	4 578	1 104	7
Instytucje	753 760	46 314	112 061	239 746	162 918	42 900	738	147 075
Przedsiębiorcy	1 652 631	945 151	2 868 416	2 222 573	4 922 606	1 718 720	1 640 329	246 732
Detaliczne	884 916	821 354	2 263 573	3 618 471	5 531 300	10 430 177	8 771 923	142 062
Zabezpieczone na nieruchomościach	177 756	152 335	342 468	368 539	693 761	1 392 346	10 130 268	3 416
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 351 213	73 029	99 844	142 034	792 278	557 389	762 264	5 131
Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0	0	0	0	0	18
Ekspozycje kapitałowe	0	0	0	0	0	0	0	123 327
Inne pozycje	37 210	0	0	0	0	0	0	3 036 679
RAZEM	6 570 381	2 239 870	6 414 313	7 758 117	16 776 938	20 453 398	21 306 840	4 606 932

Rozkład geograficzny ekspozycji nie jest prezentowany z uwagi na nieistotny udział kontrahentów spoza Polski.

Struktura branżowa ekspozycji bilansowej dla istotnych klas ekspozycji wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. (dotyczy tylko Klientów Biznesowych)

BRANŻA/KLASA EKSPOZYCJI	Detaliczne		Ekspozycje , których dotyczy niewykonanie zobowiązania		Ekspozycje wobec przedsiębiorstw		Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	
		w tym MŚP		w tym MŚP		w tym MŚP		w tym MŚP
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	686	686	0	0	0	-	-	-
BUDOWNICTWO	232 372	232 372	153 217	148 162	1 013 980	838 876	232 733	137 154
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE CIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	47 746	47 746	13 990	13 917	19 459	16 798	1 992	1 992
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	39 173	39 173	40 745	40 468	2 220 479	348 123	32 510	32 510
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	565 572	565 572	81 900	80 480	51 862	36 019	61 722	35 065
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	297 350	297 350	107 720	93 781	163 029	129 511	8 995	7 878
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	60 846	60 846	22 971	22 848	323 178	114 822	199 220	61 597
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	310 447	310 447	160 695	160 435	653 517	439 623	387 429	387 429
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	137 853	137 853	779 005	691 858	2 556 214	2 505 063	1 331 269	1 307 766
EDUKACJA	53 386	53 386	9 354	9 139	1 870	950	33 074	9 447
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	13 722	13 722	4 113	4 113	142 660	1 097	6 972	6 972
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WLĄCZAJĄC MOTOCYKLE	2 607 595	2 607 595	763 560	585 008	574 850	368 063	299 264	277 055
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	237 495	237 495	34 719	32 043	457 345	254 989	12 661	12 661
OPIEKĄ ZDROWOTNĄ I POMOC SPOŁECZNĄ	376 217	376 217	67 155	66 018	44 270	33 231	66 428	65 174
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	118 972	118 972	6 604	6 532	7 053	6 810	21 364	20 967
PRZETWORSTWO PRZEMYSŁOWE	1 261 313	1 261 313	384 131	366 558	1 457 527	596 549	518 339	349 400
ROLNICTWO, LENICTWO, OWIECSTWO I RYBACTWO	94 632	94 632	55 785	55 023	220 962	184 896	186 032	181 998
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	1 688 116	1 688 116	103 616	103 378	107 366	93 874	57 273	52 472
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGII ELEKTRYCZNEJ, GAZ, PARĄ WODNĄ, GORĄCĄ WODĄ I POWIETRZEM DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	10 870	10 870	398 818	398 818	611 374	427 155	66 636	9 772

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy zaprezentowane zostały dane liczbowe w zakresie struktury kredytów i pożyczek oraz podstawowe parametry jakości portfela kredytowego m.in:

- kredyty nieprzeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości, łącznie z podziałem ekspozycji wg wewnętrznych klas ryzyka,
- kredyty przeterminowane wg terminów opóźnia w spłacie w podziale na bez rozpoznanej i z rozpoznaniem straty wartości,
- zmiany stanu odpisów aktualizujących,
- wielkość i struktura należności objętych restrukturyzacją.

6.13 Ekspozycje kapitałowe

Udział ekspozycji kapitałowych uwzględnionych w portfelu bankowym jest nieistotny, wynosi jedynie 0,14% ekspozycji. Wartość tej pozycji wg stanu na 31.12.2018 roku wyniosła 123 327 tys. zł., a wymóg z tego tytułu 15 819 tys. zł.

6.14 Aktywa obciążone

Poniżej w tabeli zaprezentowane zostały informacje dotyczące aktywów obciążonych. Dany składnik aktywów traktowany jest jako obciążony wtedy gdy został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany.

Aktywa	Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych
Kredyty na żądanie	0	X	1 134 930	X
Instrumenty udziałowe	0	0	23 246	23 246
Dłużne papiery wartościowe	333 198	333 198	13 046 890	13 046 890
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	125 130	x	54 318 060	
Inne aktywa	0	x	4 285 682	x
Razem	458 328	333 198	72 808 807	13 070 136

7. Ryzyko rynkowe

7.1. Zarządzanie ryzykiem rynkowym

W Banku zidentyfikowane zostały następujące rodzaje ryzyka rynkowego podlegające zarządzaniu:

- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej (obejmujące ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, ryzyko walutowe oraz ryzyko cen towarów).

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczanie ewentualnych strat, z tytułu zmian czynników ryzyka rynkowego, do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych.

Bank wyróżnia następujące czynniki ryzyka rynkowego:

- kursy walutowe,
- indeksy stóp procentowych,
- ceny akcji/indeksów,
- ceny towarów,
- spread kredytowy związany z ratingiem danego emitenta,
- parametry zmienności opcji.

W Banku funkcjonuje jasny podział kompetencji w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym obejmujący:

- zawieranie transakcji skarbowych,
- pomiar, monitorowanie oraz raportowanie ryzyka rynkowego,
- proces rozliczania transakcji,
- obsługę operacyjną i wsparcie operacyjne dla procesów biznesowych.

Nadzór nad w/w czynnościami związanymi z zawieraniem transakcji oraz niezależnym pomiarem i raportowaniem ryzyka został w Banku rozdzielony do szczebla Członka Zarządu, co gwarantuje pełną niezależność ich działania.

Oprócz poszczególnych komórek organizacyjnych w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym i płynności aktywnej rolę sprawują Rada Nadzorcza, Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO).

W 2017 r. spółka zależna Alior Leasing stała się spółką istotną z punktu widzenia zarządzania ryzykiem rynkowym Grupy Alior Bank SA. Ryzyko rynkowe w spółce jest monitorowane, kontrolowane i raportowane. Alior Leasing w uzgodnieniu z Alior Bankiem wprowadził wewnętrzne zasady zarządzania ryzykiem rynkowym oraz cyklicznie raportuje ryzyko rynkowe.

7.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej (w tym ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej) definiowane jest jako ryzyko negatywnego wpływu poziomu rynkowych stóp procentowych na bieżący wynik lub wartość bieżącą netto kapitałów Banku. Ze względu na politykę ograniczania ryzyka w księdze handlowej Bank przywiązuje szczególną wagę do specyficznych aspektów ryzyka stopy procentowej związanych z księgą bankową, takich jak:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,

- ryzyko bazowe, czyli wpływ nierównoległej zmiany różnych indeksów referencyjnych o zbliżonym terminie przeszacowania na wynik Banku,
- ryzyko krzywej dochodowości,
- ryzyko opcji klienta.

Jednocześnie Bank zwraca dużą uwagę na modelowanie produktów o nieokreślonym terminie zapadalności oraz wysokości oprocentowania ustalanego przez Bank (np. dla depozytów bieżących), a także wpływ na ryzyko pozycji pozaodsetkowych (np. kapitał, majątek trwały).

Do celów zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank wyróżnia działalność handlową, obejmującą papiery wartościowe i instrumenty pochodne, zawarte w celach handlowych, oraz działalność bankową, obejmującą pozostałe papiery wartościowe, emisje własne, pożyczki, depozyty, kredyty oraz transakcje pochodne służące zabezpieczeniu ryzyka księgi bankowej.

7.2.1 Pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej

Pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej portfela bankowego odbywa się poprzez ograniczenie zmienności wyniku odsetkowego (NII) oraz ograniczenie zmian wartości ekonomicznej kapitałów własnych Banku (EVE). W pomiarze ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje również miarę BPV, VaR, lukę przeszacowania oraz testy warunków skrajnych.

Miara BPV określa szacowaną zmianę wyceny danej transakcji/pozycji w wyniku przesunięcia krzywej dochodowości w danym jej punkcie o 1 punkt bazowy. Wartości BPV mierzy się codziennie w każdym punkcie krzywej, w odniesieniu do każdej waluty.

Miara VaR określa potencjalną wartość straty na utrzymywanych pozycjach związanych ze zmianami stóp procentowych, przy zachowaniu założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Do wyznaczenia VaR Bank stosuje metodę wariacji–kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem, indywidualnie oraz łącznie.

7.2.2 Narzędzia zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Główne narzędzia zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Alior Banku to:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- miary ryzyka stopy procentowej tj. NII, EVE, VaR, BPV, luka przeszacowania,
- limity i wartości progowe na poszczególne miary ryzyka stopy procentowej,
- testy warunków skrajnych (w tym analiza scenariuszy obejmująca m.in. wpływ określonych zmian stóp procentowych na przyszły wynik odsetkowy oraz wartość ekonomiczną kapitału).

7.2.3 Monitoring i raportowanie ryzyka stopy procentowej

W Alior Banku regularnie monitoruje się i raportuje:

- poziom miar ryzyka stopy procentowej;
- stopień wykorzystania kapitału wewnętrznego alokowanego na ryzyko stopy procentowej;
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko stopy procentowej;
- wyniki testów warunków skrajnych.

Raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym.

7.2.4 Dane finansowe

Miary wrażliwości

Oszacowanie BPV na koniec 2018 r. przedstawia poniższa tabela:

Waluta	Do 6 mies.	6 mies. - 1 rok	1 rok -3 lat	3 -5 lat	5 -10 lat	łącznie
PLN	-33,2	285,2	445	1 002,6	-121,7	1 577,9
EUR	-38,8	41,7	258,1	359,3	13,3	633,6
USD	16,3	21,8	4	-0,3	-1,6	40
CHF	-2,4	-0,3	0	0,2	0,7	-1,7
GBP	-1,2	2,2	0,1	0	0	1
INNE	-0,4	0	0	0	0	-0,4
Razem	-59,6	350,6	707	1 361,7	-109,3	2 250,6

Statystyka BPV za okres styczeń – grudzień 2018 r.

Księga	Min	Średnia	Max
Księga bankowa	-543	-105	298
Księga handlowa	-70,2	-3,7	80
ALCO	846,7	1 397,7	2 285,5
Razem	431,3	1 288,9	2 476,5

Poniższa tabela prezentuje VaR 10-dniowy dla Banku w podziale na księgę bankową i handlową na koniec 2018 r.

Księga	VaR
Księga bankowa	36 860
Księga handlowa ¹	3 422
Razem²	37 675

¹ VaR księgi handlowej zawiera VaR z tytułu ryzyka walutowego.

² j. w

Statystyka VaR za okres styczeń – grudzień 2018 r.

Księga	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	7 597	21 691	39 735
Księga handlowa	738	2 636	4 580
Razem	8 085	22 961	40 362

Zmiana wartości ekonomicznej kapitału

Zmianę wartości ekonomicznej kapitału przy przesunięciu równoległym krzywych procentowych o +/- 200 p.b. oraz przesunięciach nierównoległych przy scenariuszach +/- 100/400 p.b. (w tenorach 1M/10Y, pomiędzy nimi interpolacja liniowa przesunięcia) na koniec 2018 r. przedstawiono poniżej.

Scenariusz (1M/10Y)	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału 31.12.2018
+400 /+ 100	385 451
+100 /- 400	306 878
+200 /+ 200	281 218
-200 / - 200	-204 040
- 100 / - 400	-204 476
- 400 / - 100	-218 768

Zmienność wyniku odsetkowego

Zmienność wyniku odsetkowego w horyzoncie do 1 roku przy zmianie stóp procentowych o 100 p.b. (negatywny scenariusz) na koniec 2018 r. przedstawiono poniżej.

	31.12.2018
NII	5,97%

Luka przeszacowań

Luka przeszacowań prezentuje różnicę między wartością bieżącą pozycji aktywnych oraz pasywnych narażonych na ryzyko stopy procentowej, podlegających przeszacowaniu w danym przedziale czasowym, przy czym pozycje te ujmowane są w dacie transakcji

Lukę przeszacowania w PLN, EUR i USD na koniec 2018 r. przedstawiono poniżej. Luka przeszacowania złotowa

2018	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	1 854 930	12 208 612	4 109 608	-4 410 765	-1 812 471	-2 755 112	-1 078 521	8 146 281
Luka skumulowana	1 854 930	14 063 543	18 173 151	13 762 385	11 949 914	9 194 802	8 146 281	

Luka przeszacowania w EUR - dane w tys. EUR

2018	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	189 829	126 160	569 229	-60 658	-70 758	-278 570	-64 265	410 967
Luka skumulowana	189 829	315 989	885 218	824 5605	753 802	475 232	410 967	

Luka przeszacowania w USD- dane w tys. USD

2018	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	- 559 903	186 237	- 208 214	- 149 556	- 97 201	- 68 548	- 14 602	- 911 788
Luka skumulowana	- 559 903	- 373 666	- 581 880	- 731 436	- 828 638	- 897 186	- 911 788	

7.3 Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe zdefiniowane jest jako ryzyko wystąpienia straty spowodowanej zmianą kursów walutowych. Bank dodatkowo wyróżnia wpływ kursu walutowego na wyniki Banku w perspektywie długookresowej na skutek przewalutowania przyszłych przychodów i kosztów walutowych po potencjalnie bardziej niekorzystnym kursie. Ryzyko związane z przyszłymi wynikami może być zarządzane w ramach walutowego portfela modelowego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest identyfikacja obszarów działalności Banku, które mogą być narażone na ryzyko walutowe i podejmowanie przedsięwzięć maksymalnie ograniczających ewentualne straty poniesione z tego tytułu. Zarząd Banku określa profil ryzyka walutowego Banku, który musi cechować się zgodnością z obowiązującym planem finansowym Banku.

7.3.1 Pomiar i ocena ryzyka walutowego

Pomiar i ocena ryzyka walutowego odbywa się poprzez ograniczenie pozycji walutowych zajmowanych przez Bank. W pomiarze ryzyka walutowego Bank wykorzystuje miarę VaR oraz testy warunków skrajnych.

Miara VaR określa potencjalną wartość straty na utrzymywanych pozycjach wrażliwych na zmiany kursów walutowych, przy zachowaniu założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Do wyznaczenia VaR Bank stosuje metodę wariacji-kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem, indywidualnie oraz łącznie.

7.3.2 Narzędzia zarządzania ryzykiem walutowym

Główne narzędzia zarządzania ryzykiem walutowym w Alior Banku to:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym;
- wewnętrzne modele i miary ryzyka walutowego;
- limity i wartości progowe na ryzyko walutowe;
- ograniczenia dopuszczalnych transakcji walutowych;
- testy warunków skrajnych.

7.3.3 Monitoring i raportowanie ryzyka walutowego

W Alior Banku SA regularnie monitoruje się i raportuje:

- poziom miar ryzyka walutowego;
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko walutowe;
- wyniki testów warunków skrajnych.

Raporty dotyczące ryzyka walutowego opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym. Limity ryzyka walutowego ustalane są w taki sposób, aby ryzyko utrzymane było na ograniczonym poziomie.

7.3.4 Dane finansowe

Miary wrażliwości

Na koniec grudnia 2018 r. maksymalna strata na posiadanym przez Bank portfelu walutowym (zarządzanym w ramach księgi handlowej), wyznaczona w oparciu o VaR w horyzoncie czasowym 10 dni, mogła wynieść 153 954,15 zł, przy zakładanym poziomie ufności 99%.

horyzont [dni]	10
VaR (zł)	153 954,15

Statystyka VaR na portfelu walutowym za okres styczeń – grudzień 2018 r.

Minimalny	Średni	Maksymalny
50,90	540,58	1 604,13

W pomiarze narażenia Banku na ryzyko zmian kursów walutowych Bank przeprowadza testy warunków skrajnych. Poniżej przedstawiono wyniki testów warunków skrajnych badających wpływ zmian kursów walutowych w relacji do PLN o +/- 20%.

31.12.2018		
kursy	+ 20%	-4 203
kursy	- 20%	10 716

Pozycja walutowa Banku w dniu 31 grudnia 2018 r.

Waluty	
pozycja brutto	56 252
brutto Grupa A	54 389
EUR	23 253
USD	27 538
GBP	2 432
CHF	1 166
brutto pozostałe	1 863

Wielkość pozycji walutowych jest kluczowym (poza zmiennościami kursów walutowych) czynnikiem determinującym poziom ryzyka walutowego, na jaki narażony jest Bank i Grupa Kapitałowa. Na poziom pozycji walutowych wpływają wszystkie zawarte transakcje walutowe bilansowe i pozabilansowe. Narażenie Banku na ryzyko

walutowe jest niskie (w odniesieniu do funduszy własnych VaR 10-dniowy dla pozycji walutowej Banku na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił ok. 0,0019%.

7.4 Ryzyko płynności

Definicja ryzyka płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest w Banku jako ryzyko niemożności zrealizowania na dogodnych dla Banku warunkach i po rozsądnej cenie zobowiązań płatniczych, wynikających z pozycji bilansowych i pozabilansowych, które Bank posiada. Z ryzykiem płynności wiąże się nierozzerwalnie płynność finansowa, definiowana jako trwała zdolność wywiązywania się z wszelkich zobowiązań Banku, połączona z możliwością zapewnienia odpowiednich środków na zrealizowanie strategii Banku w zakresie wzrostu sumy bilansowej.

7.4.1 Strategie i procesy w zarządzaniu ryzykiem płynności

Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku polega na zapewnieniu i utrzymywaniu zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów pozyskania płynności. Strategia zarządzania ryzykiem płynności obejmuje następujące cele:

- zapewnienie w każdym momencie działalności Banku zdolności do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań (w tym z uwzględnieniem ograniczeń regulacyjnych w zakresie transferu płynności w obrębie jednostek Grupy);
- utrzymanie na odpowiednim poziomie aktywów płynnych tj. bufora nieobciążonych wysokiej jakości aktywów płynnych na wypadek nagłego pogorszenia się sytuacji płynnościowej;
- ustalenie skali podejmowanego przez Bank ryzyka płynności, poprzez ustanowienie wewnętrznych limitów płynności, horyzontu przeżycia w warunkach skrajnych oraz minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności;
- monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej w celu uruchomienia Planu Awaryjnego utrzymania płynności oraz Planu Naprawy;
- zapewnienie zgodności funkcjonujących w Banku procesów z wymogami regulacyjnymi, dotyczącymi zarządzania ryzykiem płynności.

Powyższe cele realizowane są w sposób niezależny przez odpowiednie jednostki organizacyjne, których kompetencje i odpowiedzialności są jasno określone w wewnętrznych regulacjach.

W Banku funkcjonuje proces oceny adekwatności zasobów płynności (ILAAP) polegający na efektywnym zarządzaniu ryzykiem płynności. W ramach tego procesu Bank:

- identyfikuje ryzyka oraz istotne czynniki ryzyka,
- dokonuje pomiaru i raportuje ryzyko płynności,
- opracowuje procedury i polityki płynności, w tym plan finansowania na kolejne lata działalności Banku,
- zarządza Planami Awaryjnymi i Planem Naprawy w zakresie płynności,
- utrzymuje bufor płynności składający się z wysokiej jakości aktywów płynnych,
- opracowuje system limitów płynności zgodny z apetytem na ryzyko, monitoruje limity płynności oraz wskaźniki wczesnego ostrzegania identyfikujące negatywne trendy mogące mieć wpływ na wzrost ryzyka płynności,
- okresowo przeprowadza (w postaci raportów) analizy kategorii i czynników mających wpływ na aktualny i przyszły poziom płynności,
- przeprowadza testy warunków skrajnych ryzyka płynności, na podstawie których m.in. wylicza wymagany bufor płynności.

Do celów zarządzania aktywami i pasywami został powołany Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Strategia dotycząca ryzyka płynności, w tym akceptowalny poziom ryzyka, zakładana struktura bilansu oraz plan finansowania jest zatwierdzana przez Zarząd Banku, a następnie akceptowana przez Radę Nadzorczą Banku. Za zawieranie transakcji międzybankowych odpowiada Departament Skarbu, rozliczanie i księgowanie transakcji ma miejsce w Pionie Operacji, natomiast monitorowanie i pomiar ryzyka płynności odbywa się w Dziale Zarządzania Ryzykiem Finansowym. Podział kompetencji w zakresie

zarządzania ryzykiem płynności jest jasny oraz zapewnia rozdzielenie do poziomu Członka Zarządu, co gwarantuje pełną niezależność ich działania.

7.4.2 Pomiar i ocena ryzyka płynności

Wśród wykorzystywanych miar zarządzania płynnością Bank wyróżnia współczynniki i powiązane z nimi limity następujących rodzajów płynności:

- płynność śróddzienna, definiowana jako zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu,
- płynność bieżąca rozumiana jako zdolność do finansowania aktywów i terminowego regulowania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć bez konieczności poniesienia straty w ciągu kolejnych 7 dni,
- płynność krótkoterminowa, definiowana jako zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,
- płynność średnioterminowa rozumiana jest jako zdolność wykonania wszystkich zobowiązań w terminie zapadalności w okresie powyżej 1 i do 12 miesięcy,
- płynność długoterminowa to monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy.

Zarządzanie ryzykiem płynności śróddziennej, bieżącej oraz krótkoterminowej obejmuje zdarzenia, które będą miały wpływ na płynność Banku w okresie od 1 dnia do 1 miesiąca. Zarządzaniem płynnością śróddzienną, bieżącą i krótkoterminową zajmuje się Dział Transakcji Międzybankowych, a Dział Zarządzania Ryzykiem Finansowym wykorzystując codzienne raporty nadzoruje i monitoruje proces zarządzania.

Za kontrolę i monitorowanie płynności średnio i długoterminowej odpowiedzialny jest Dział Zarządzania Ryzykiem Finansowym, który sporządza w cyklu miesięcznym raporty omawiane na posiedzeniach Komitetu ALCO oraz prezentowane Zarządowi Banku.

Pomiar ryzyka płynności sprawowany jest w Banku przez Dział Zarządzania Ryzykiem Finansowym w sposób całkowicie niezależny od jednostek odpowiedzialnych za zawieranie transakcji. Celem pomiaru ryzyka jest przedstawienie wpływu wszystkich istotnych czynników na zdolność Banku do zachowania adekwatnego poziomu płynności. Poza zbiorczymi miarami ryzyka płynności analizie podlegają również poszczególne kategorie i czynniki mające wpływ na aktualny lub potencjalny przyszły poziom płynności Banku. Pomiar ryzyka płynności obejmuje walutę polską i wszystkie istotne z punktu widzenia ryzyka płynności waluty obce, w których Bank prowadzi działalność operacyjną, dokonywany jest z uwzględnieniem wszystkich istotnych pozycji zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych (w tym w szczególności instrumentów pochodnych).

7.4.3 Strategia w zakresie zabezpieczania i ograniczania ryzyka płynności

Strategia Banku w zakresie zabezpieczania ryzyka płynności polega na:

- kształtowaniu odpowiedniej struktury źródeł finansowania,
- ograniczeniu ryzyka koncentracji poprzez dywersyfikację struktury bazy depozytowej w podziale na klientów detalicznych, biznesowych, finansowych, instytucji rządowych i samorządowych,
- utrzymywaniu nadwyżki płynności na adekwatnym poziomie w formie najbardziej płynnych papierów wartościowych,
- zwiększaniu dostępności alternatywnych źródeł finansowania.

Bank utrzymuje na wysokim poziomie bufor płynności składający się z nieobciążonych wysokiej jakości aktywów płynnych, inwestując w dłużne papiery wartościowe rządowe oraz przedsiębiorstw o najwyższych ratingach, charakteryzujące się możliwością szybkiego upłynnienia, utrzymując środki na rachunku bieżącym w NBP i innych bankach (rachunki *nostro*), utrzymując środki pieniężne w kasach Banku oraz lokując środki w ramach lokat międzybankowych, w zakresie ustalonych limitów. Adekwatność utrzymywanego poziomu bufora płynności jest kontrolowana poprzez porównywanie z wyznaczoną minimalną kwotą bufora płynności niezbędną do przetrwania scenariusza warunków skrajnych w horyzoncie czasowym do 7 dni oraz 30 dni. Na dzień 31 grudnia 2018 r. całkowity bufor płynności wynosił 14 185 mln PLN wobec minimalnego poziomu 12 362 mln PLN wynikającego ze scenariusza szokowego. Przy kalkulacji wysokości bufora płynności Bank stosuje odpowiednie redukcje poszczególnych składowych tego bufora w celu uwzględnienia ryzyka płynności rynku (produktu).

Bank stosuje szereg metod oceny sytuacji w obszarze płynności, obejmujące m.in. monitorowanie (w nawiasach wartości na koniec 2018 r.):

- wskaźnika bazy depozytowej oraz emisji własnych wobec kredytów netto (1.13);
- stabilności bazy depozytowej (95.0%), w tym zerwań depozytów (2%);
- koncentracji depozytów (WWK=1.17% - brak koncentracji);
- luki płynności bilansowej i pozabilansowej.

Analizę luki Bank przeprowadza w oparciu o urealnione przepływy pieniężne, uwzględniające m.in. następujące założenia:

- stabilność pasywów o nieokreślonych terminach wymagalności (np. rachunki bieżące, odnowienia depozytów);
- możliwość skrócenia terminu zapadalności określonych pozycji aktywów
- (np. kredyty hipoteczne z możliwością wcześniejszej spłaty);
- możliwość zbycia pozycji aktywów (portfel płynnościowy).

Ponadto wyznaczając urealnioną lukę płynności, Bank posługuje się modelowymi wagami osadu depozytów/spłacalności kredytów, wyznaczonymi na podstawie wdrożonego modelu statystycznego oraz historycznych obserwacji sald dla poszczególnych produktów.

Analizę zapadalności/wymagalności aktywów i zobowiązań dla Grupy według terminów urealnionych na koniec 2018 r. prezentuje tabela (wartości w mln zł).

12/31/2018	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	5Y+	RAZEM
AKTYWA	5 310	9 792	2 053	2 879	4 792	5 920	11 547	31 126	73 420
Gotówka i Nostro	1 415	0	0	0	0	0	0	701	2 116
Należności od banków	0	10	0	0	0	125	0	0	135
Papiery Wartościowe	3 831	8 938	0	0	7	0	694	125	13 594
Należności od klientów	64	844	2 053	2 879	4 786	5 795	10 853	27 249	54 524
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	3 051	3 051
Zobowiązania i kapitały	-4 131	-2 773	-4 021	-2 174	-2 149	-3 550	-5 314	-49 308	-73 420
Zobowiązania wobec banków	- 342	- 7	- 4	- 8	- 58	- 36	- 70	- 107	- 633
Zobowiązania wobec klientów	-1 964	-2 657	-3 815	-1 816	-1 638	-2 141	-3 928	-41 446	-59 405
Emisje własne	0	- 108	- 202	- 350	- 453	-1 373	-1 316	-1 152	-4 953
Kapitały własne	0	0	0	0	0	0	0	-6 486	-6 486
Pozostałe pasywa	-1 825	- 1	0	0	0	0	0	- 117	-1 944
Luka bilansowa	1 178	7 019	-1 968	705	2 644	2 371	6 233	-18 181	0
Skumulowana luka bilansowa	1 178	8 197	6 229	6 934	9 578	11 948	18 181	0	
Instrumenty pochodne – wpływy	0	6 884	2 394	327	832	485	351	43	11 316
Instrumenty pochodne – wypływy	0	-6 867	-2 375	- 327	- 831	- 485	- 361	- 43	-11 289
Instrumenty pochodne – netto	0	17	18	0	1	0	- 10	0	27
Linie gwarancyjne i finansowe	0	- 396	- 290	- 284	- 402	153	458	763	0
Luka pozabilansowa	0	- 379	- 272	- 284	- 401	153	448	763	27
Luka ogółem	1 178	6 640	-2 240	421	2 243	2 524	6 681	-17 419	27
Luka skumulowana ogółem	1 178	7 818	5 578	5 998	8 241	10 765	17 445	27	

Analizę zapadalności/wymagalności aktywów i zobowiązań dla Grupy według terminów kontraktowych na koniec 2018 r. prezentuje tabela (wartości w mln zł).

31.12.2018	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	5Y+	RAZEM
AKTYWA	2 171	792	2 253	2 583	5 580	7 525	16 500	36 016	73 420
Gotówka i Nostro	2 116	0	0	0	0	0	0	0	2 116
Należności od banków	0	10	0	0	0	125	0	0	135
Papiery Wartościowe	0	0	0	199	731	1 193	5 081	6 391	13 594
Należności od klientów	55	782	2 253	2 384	4 850	6 206	11 419	26 574	54 524
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	3 051	3 051
Zobowiązania i kapitały	-43 103	-4 740	-6 178	-3 520	-3 423	-2 889	-1 658	-7 909	-73 420
Zobowiązania wobec banków	- 342	- 7	- 4	- 8	- 58	- 36	- 70	- 107	- 633
Zobowiązania wobec klientów	-40 936	-4 624	-5 972	-3 162	-2 912	-1 480	- 272	- 47	-59 405
Emisje własne	0	- 108	- 202	- 350	- 453	-1 373	-1 316	-1 152	-4 953
Kapitały własne	0	0	0	0	0	0	0	-6 486	-6 486
Pozostałe pasywa	-1 825	- 1	0	0	0	0	0	- 117	-1 944
Luka bilansowa	-40 932	-3 948	-3 924	- 937	2 158	4 636	14 841	28 107	0
Skumulowana luka bilansowa	-40 932	-44 881	-48 805	-49 742	-47 584	-42 948	-28 107	0	
Instrumenty pochodne – wpływy	0	6 884	2 394	327	832	485	351	43	11 316
Instrumenty pochodne – wypływy	0	-6 867	-2 375	- 327	- 831	- 485	- 361	- 43	-11 289
Instrumenty pochodne – netto	0	17	18	0	1	0	- 10	0	27
Linie gwarancyjne i finansowe	-10 902	0	0	0	0	0	0	0	-10 902
Luka pozabilansowa	-10 902	17	18	0	1	0	- 10	0	-10 875
Luka ogółem	-51 835	-3 931	-3 906	- 937	2 159	4 636	14 831	28 107	-10 875
Luka skumulowana ogółem	-51 835	-55 765	-59 671	-60 608	-58 450	-53 814	-38 982	-10 875	

W ramach monitorowania poziomu ryzyka płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych płynności z uwzględnieniem kryzysu wewnętrznego, zewnętrznego oraz mieszanego, w tym sporządza plan pozyskania środków w sytuacjach awaryjnych oraz określa i weryfikuje zasady sprzedaży aktywów płynnych, uwzględniając koszty utrzymania płynności. Wyniki testów warunków skrajnych służą do określenia minimalnego utrzymywanego bufora nieobciążonych wysokiej jakości aktywów płynnych, są wykorzystywane przy konstrukcji planów awaryjnych oraz do określania wewnętrznych limitów na ryzyko płynności.

Na wypadek wzrostu ryzyka płynności lub pogorszenia się stanu płynności Bank posiada awaryjne plany postępowania, określające czynniki ostrzegawcze, odpowiedzialności poszczególnych jednostek zarządzających ryzykiem płynności oraz źródła i koszt pokrycia przewidywanego wypływu środków pieniężnych z Banku. Plany awaryjne podlegają okresowej weryfikacji.

Zgodnie z uchwałą nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. Bank wyznacza i raportuje w trybie dziennym:

- M3 – współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi, obliczany jako iloraz funduszy własnych Banku pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta i aktywów niepłynnych;
- M4 – współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi, obliczany jako iloraz sumy funduszy własnych pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego, z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta i środków obcych stabilnych oraz sumy aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności;

Wartości powyższych współczynników na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz 31 grudnia 2017 r.

Nadzorcze miary płynności - Bank		31.12.2018
M3	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	4,54
M4	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,17

Dodatkowo Bank kontroluje poziom podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności wyliczany zgodnie z powyższą uchwałą poprzez wyznaczanie współczynnika sumy podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności do bazy depozytowej, który 31 grudnia 2018 r. kształtował się na poziomie 23% wobec 26% na koniec roku 2017.

Ponadto zgodnie z wymogami powyższej Uchwały, Bank dokonuje pogłębionej analizy płynności długoterminowej oraz stabilności oraz struktury źródeł finansowania, w tym uwzględniając poziom osadu i koncentracji dla depozytów terminowych i bieżących. Dodatkowo, Bank monitoruje zmienność pozycji bilansowych i pozabilansowych, w szczególności wartość prognozowanych wpływów z tytułu udzielonych klientom linii kredytowych i gwarancji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Capital Requirements Regulation - CRR) Bank monitoruje oraz utrzymuje na adekwatnym poziomie wskaźnik pokrycia płynności (Liquidity Coverage Ratio – LCR) oraz współczynnik stabilnego finansowania (Net Stable Funding Ratio – NSFR).

Nadzorcze miary płynności	31.12.2018
LCR	133%
NSFR	129%

W okresie od 31 grudnia 2017 roku do 31 grudnia 2018 roku wartości powyższych miar utrzymywały się powyżej limitów, w tym limitu nadzorczego nałożonego na wskaźnik LCR wynoszącego 100%.

Bank poza zaprezentowaną wartością wskaźnika LCR liczonego dla wszystkich walut łącznie, monitoruje również wskaźniki liczone dla walut istotnych. Bank ogranicza niedopasowanie walutowe poprzez monitorowanie wskaźnika LCR dla walut istotnych i zwiększanie inwestycji w płynne papiery wartościowe w walutach obcych. Przy obliczaniu wskaźnika LCR Bank uwzględnia ekspozycje na instrumentach pochodnych oraz potencjalne wezwania do uzupełnienia zabezpieczenia.

Poniższa tabela prezentuje wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR) Grupy Kapitałowej Alior Banku SA (średnia za 2018 r.)

Zakres konsolidacji: skonsolidowane		Całkowita wartość nieważona (średnia)	Całkowita wartość ważona (średnia)
Waluta i jednostki: PLN mln		31.12.2018	31.12.2018
Koniec kwartału (DD miesiąc RRR)		31.12.2018	31.12.2018
Liczba punktów danych użytych do obliczenia średnich		12	12
AKTYWA PŁYNNE WYSOKIEJ JAKOŚCI			
1	Aktywa płynne wysokiej jakości ogółem		12 275
WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH			
2	Depozyty detaliczne i depozyty klientów będących małymi przedsiębiorstwami, w tym:	34 067	2 736
3	Depozyty stabilne	14 687	734
4	Depozyty mniej stabilne	19 332	1 954
5	Niezabezpieczone finansowanie hurtowe	14 490	6 116
6	Depozyty operacyjne (wszyscy kontrahenci) i depozyty w ramach sieci współpracy banków spółdzielczych	0	0
7	Depozyty nieoperacyjne (wszyscy kontrahenci)	14 472	6 098
8	Dług niezabezpieczony	18	18
9	Zabezpieczone finansowanie hurtowe		0

10	Dodatkowe wymogi	10 690	1 362
11	Wpływy związane z ekspozycją na instrumenty pochodne i inne wymogi w zakresie zabezpieczeń	206	206
12	Wpływy związane z utratą finansowania z tytułu produktów dłużnych	0	0
13	Instrumenty kredytowe i instrumenty wsparcia płynności	10 483	1 155
14	Inne zobowiązania umowne związane z finansowaniem	906	750
15	Inne zobowiązania warunkowe związane z finansowaniem	1 253	0
16	WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH OGÓŁEM		10 964
WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH			
17	Zabezpieczone transakcje kredytowe (np. z udzielonym przyrzeczeniem odkupu)	204	1
18	Wpływy z w pełni obsługiwanych ekspozycji	1 598	1 229
19	Inne wpływy środków pieniężnych	145	135
EU-19a	(Różnica pomiędzy sumą ważonych wpływów ogółem a sumą ważonych wpływów ogółem wynikających z transakcji w państwach trzecich, w których występują ograniczenia transferu lub transakcji denominowanych w walutach niewymienialnych)		0
EU-19b	(Nadwyżka wpływów z powiązanych wyspecjalizowanych instytucji kredytowych)		0
20	WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH OGÓŁEM	1 947	1 365
EU-20a	<i>Wpływy całkowicie wyłączone</i>	0	0
EU-20b	<i>Wpływy podlegające ograniczeniu wynoszącemu 90%</i>	0	0
EU-20c	<i>Wpływy podlegające ograniczeniu wynoszącemu 75%</i>	1 947	1 365
WARTOŚĆ SKORYGOWANA OGÓŁEM			
21	ZABEZPIECZENIE PRZED UTRATĄ PŁYNNOŚCI		12 275
22	WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO OGÓŁEM		9 599
23	WSKAŹNIK POKRYCIA WYPŁYWÓW NETTO (%)		128%

Głównym źródłem finansowania działalności Banku, w tym portfela aktywów płynnych są środki pozyskiwane w ramach bazy depozytowej, której poziom na koniec 2018 roku stanowił ok. 87% zobowiązań. W finansowaniu swojej działalności Bank koncentruje się na klientach indywidualnych - największą część bazy depozytowej stanowią rachunki bieżące klientów indywidualnych (48%), natomiast depozyty terminowe klientów indywidualnych stanowią 16% bazy. Dodatkowo dywersyfikując źródła finansowania Bank pozyskuje długoterminowe środki finansowe w ramach przeprowadzanych emisji własnych (w tym emisji zobowiązań podporządkowanych). Bank w celu pozyskiwania środków z powyższych źródeł finansowania przeprowadza m.in. kampanie depozytowe jak również aktualizuje prospekty emisyjne.

W cyklach miesięcznych Bank przeprowadza również analizę koncentracji bazy depozytowej, która ma na celu wskazanie potencjalnego ryzyka nadmiernego uzależnienia Banku od źródeł finansowania cechujących się zbyt niskim stopniem dywersyfikacji. W celu oszacowania poziomu koncentracji Bank wyznacza wskaźnik WWK (Wskaźnik Wysokiej Koncentracji) liczony jako stosunek wartości środków zgromadzonych przez największych depozytariuszy do wartości bazy depozytowej. Na dzień 31 grudnia 2018 r. WWK wyniósł 1,17%, co wskazuje na brak koncentracji. Statystykę WWK za 2018 r. przedstawia tabela.

Statystyka Wskaźnika Wysokiej Koncentracji (WWK) za 2018 r.

Minimalny	Średni	Maksymalny
1.12%	2.03%	2.68%

W celu ograniczenia ryzyka koncentracji Bank dywersyfikuje strukturę bazy depozytowej w podziale na klientów detalicznych, finansowych, biznesowych, w tym instytucji rządowych i samorządowych, monitorując i raportując miesięcznie udział poszczególnych grup w całości bazy depozytowej.

W 2018 r. zgodnie z zapisami zawartymi w przepisach wewnętrznych dotyczących ryzyka płynności Bank posiadał jedną spółką istotną z punktu widzenia zarządzania ryzykiem płynności Grupy, którą była spółka zależna Alior Leasing. Ryzyko płynności w spółce jest monitorowane, kontrolowane i raportowane. Alior Leasing posiada wewnętrzne zasady zarządzania ryzykiem płynności, które opracował w uzgodnieniu z Alior Bankiem, zgodnie z którymi określa apetyt na ryzyko płynności oraz przygotowuje cykliczne raporty. Sporządzane przez Alior Leasing raporty dotyczące ryzyka płynności w spółce stanowią w szczególności punkt wyjścia do podejmowania decyzji w zakresie zarządzania płynnością spółki oraz służą do konsolidacji ryzyka płynności na poziomie Grupy.

W 2018 roku Bank posiadał Oddział zagraniczny w Bukareszcie. Oddział ten prowadzi działalność depozytowo-kredytową w ramach finansowania pozyskanego od Alior Bank SA oraz ze środków pozyskanych z lokalnego rynku. Poziom płynności Oddziału jest na bieżąco monitorowany przez dedykowane jednostki organizacyjne w ramach Oddziału oraz Centrali Banku.

8. Ryzyko operacyjne

8.1 Zasady i struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku opierają się na:

- przepisach ustawy Prawo Bankowe,
- postanowieniach uchwał oraz rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego,
- Pakiecie CRD IV/ CRR,
- dokumentach technicznych (RTS) dot. ryzyka operacyjnego oraz metody zaawansowanego pomiaru publikowanych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA),
- rekomendacjach Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego,
- Polityce Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym - zatwierdzonej przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą Banku.

8.2 Definicja ryzyka operacyjnego

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem operacyjnym Alior Bank SA stosuje definicję ryzyka operacyjnego zaproponowaną przez Bazylejski Komitet ds. Nadzoru Bankowego, zgodnie z którą ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne uwzględnia ryzyko prawne, a nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego.

8.3 Cel zarządzania ryzykiem operacyjnym

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku i Grupy Kapitałowej jest utrzymanie ryzyka operacyjnego na poziomie bezpiecznym i adekwatnym w stosunku do działalności, celów, strategii i rozwoju Banku, a także akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku oparty jest na trzech filarach:

- ładzie korporacyjnym,
- procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- działaniach operacyjnych.

8.4 Pomiar i ocena ryzyka operacyjnego

Bank posiada sformalizowany system zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach którego przeciwdziała występowaniu zdarzeń i incydentów operacyjnych oraz ogranicza straty w przypadku materializacji ryzyka.

Bank definiuje apetyt na ryzyko operacyjne jako maksymalny poziom ryzyka, który jest gotowy podjąć i zaakceptować jako ekspozycję na ryzyko operacyjne wynikające z prowadzonej działalności. W ramach systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank określa limity pozwalające ograniczyć wielkość ekspozycji w poszczególnych obszarach Banku. Dodatkowo Bank ustala poziomy Early Warning Signal (EWS) traktowane jako sygnał wczesnego ostrzeżenia.

Nadrzędnym celem prowadzonej w Banku polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie odpowiednio wczesnej identyfikacji ryzyka w nowych i modyfikowanych produktach, projektach i procesach oraz podejmowanie adekwatnych działań w celu mitygacji tych ryzyk.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka operacyjnego, działania zarządcze oraz monitoring i kontrolę ryzyka na wszystkich poziomach, od jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w swoich obszarach, Koordynatorów ryzyka operacyjnego, poprzez Departament Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, Komitet Ryzyka Operacyjnego, po Zarząd i Radę Nadzorczą.

W ramach identyfikacji ryzyka operacyjnego, Bank gromadzi dane o zdarzeniach i stratach zarówno w Banku, jak i w podmiotach zależnych. Pomiar i ocena ryzyka operacyjnego przeprowadzana jest przy wykorzystaniu mierników ilościowych (w tym kalkulacja kapitału wewnętrznego i regulacyjnego z tytułu ryzyka operacyjnego z wykorzystaniem metody AMA) i jakościowych (np. samoocena ryzyka operacyjnego). Model AMA wykorzystuje dane wewnętrzne i zewnętrzne o zdarzeniach operacyjnych, czynniki otoczenia gospodarczego oraz wewnętrzne banku, a także wyniki analiz scenariuszowych.

Pomiar i ocena ryzyka operacyjnego obejmuje:

- kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI),
- obliczanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego,
- szacowanie kapitału wewnętrznego
- testy warunków skrajnych,
- analizy scenariuszowe,
- samoocenę ryzyka operacyjnego,
- określanie poziomu wykorzystania limitów na ryzyko operacyjne,
- wycenę rzeczywistych i potencjalnych strat związanych ze zidentyfikowanymi zdarzeniami operacyjnymi,
- obliczanie kapitału wewnętrznego dla Grupy Kapitałowej Alior Bank SA.

8.5 Monitoring i raportowanie ryzyka operacyjnego

Za prawidłowy przebieg procesu zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego odpowiedzialny jest Zarząd Banku, który aktywnie uczestniczy w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym w Banku. Nadzór nad realizacją przyjętej strategii w zakresie ryzyka operacyjnego sprawuje Rada Nadzorcza oraz dedykowany Komitet Zarządzania Ryzykiem przy Radzie Nadzorczej.

W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO), który wspiera Zarząd Banku w efektywnym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym. Komitet na bieżąco monitoruje poziom ekspozycji na ryzyko operacyjne i ocenia aktualną sytuację w zakresie ryzyka operacyjnego w skali całego Banku.

Bieżącą kontrolą i monitorowaniem ryzyka operacyjnego w Banku zajmuje się Departament Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym. Jest to komórka organizacyjna odpowiedzialna m.in. za:

- opracowywanie strategii banku w zakresie ryzyka operacyjnego,
- wsparcie Zarządu i Komitetu Ryzyka Operacyjnego w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- nadzór merytoryczny nad systemem wykorzystywanym do zarządzania ryzykiem operacyjnym i ewidencją zdarzeń i strat operacyjnych, regulacjami tworzącymi strategię banku w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym,
- ocenę ryzyka operacyjnego w projektach, produktach, procesach i zgłoszeniach biznesowych,
- analizę operacyjnych procesów bankowych pod kątem optymalizacji jakości, efektywności, w celu optymalnego zarządzania i zmniejszenia ryzyka operacyjnego,
- rozwój i wprowadzanie odpowiednich metodyk oraz instrumentów kontroli ryzyka operacyjnego;
- monitorowanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z metodą standardową (TSA) w zakresie nabytej wydzielonej części Banku BPH oraz oddziału w Rumunii oraz zgodnie z metodą zaawansowaną (AMA) w zakresie pozostałej działalności prowadzonej przez Bank;
- monitorowanie poziomu wykorzystania wewnętrznych limitów i apetytu na ryzyko operacyjne oraz podejmowanie działań zarządczych związanych z występowaniem podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka operacyjnego;
- monitorowanie zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych;

- monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego Banku z wykorzystaniem narzędzi, m.in. kluczowych wskaźników ryzyka (KRI), samooceny, testów warunków skrajnych;
- przygotowywanie cyklicznych raportów dotyczących poziomu ryzyka operacyjnego w Banku;
- nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych Grupy Kapitałowej Alior Bank SA

Obowiązek monitorowania i ograniczania ryzyka operacyjnego w codziennej pracy dotyczy wszystkich pracowników i jednostek organizacyjnych Banku. Pracownicy Banku na bieżąco kontrolują poziom ryzyka operacyjnego w obsługiwanych procesach i aktywnie minimalizują ryzyko, podejmując możliwe działania mające na celu uniknięcie/ograniczenie strat operacyjnych. Odpowiadają za bieżącą rejestrację zdarzeń i finansowych skutków operacyjnych dotyczących ich obszarów działalności, definiują oraz raportują wartości Kluczowych Wskaźników Ryzyka (KRI) względem poziomów tolerancji dla procesów szczególnie narażonych na ryzyko operacyjne, a także biorą udział w procesie samooceny.

8.6 Narzędzia zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku jest wspierane przez system informatyczny OpRisk, w którym m.in. rejestrowane są zdarzenia i straty operacyjne oraz ewidencjonowane są wyniki analiz scenariuszowych i samooceny ryzyka operacyjnego.

Bank prowadzi ewidencję zdarzeń i skutków operacyjnych, która umożliwia efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego. Do monitorowania ryzyka operacyjnego oraz jego zmian wykorzystuje się kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI), dla których określone są poziomy tolerancji.

Poziom strat z tytułu ryzyka operacyjnego oraz kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI) są na bieżąco monitorowane i prezentowane w miesięcznych raportach zarządczych Komitetowi Ryzyka Organizacyjnego oraz kwartalnie Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej.

Wartość strat operacyjnych (brutto) w Alior Banku SA za rok 2018 wyniosła 25 243 tys. zł. W porównaniu do roku 2017 wartość strat (brutto) wzrosła o 17 334 tys. zł. W 2018 r. wartość odzysków i przychodów operacyjnych wyniosła 1 589 tys. zł, w porównaniu do 1 194 tys. zł w 2017 r. Kwota strat operacyjnych mieściła się w przyjętych na rok 2018 apetycie oraz limitach na ryzyko operacyjne.

Największy udział w stratach stanowiły błędy związane z wykonaniem transakcji, dostawą i zarządzaniem procesami operacyjnymi oraz straty z tytułu oszustw zewnętrznych. W związku z poniesieniem przez Bank strat i stałym dążeniem do redukcji ryzyka operacyjnego w tym obszarze Bank podjął działania ograniczające ryzyko wystąpienia podobnych zdarzeń w przyszłości m. in. wdrożył dodatkowe mechanizmy kontrolne, dokonał zmian w procesach i systemach, opracował dla pracowników Banku dodatkowe szkolenia.

Straty operacyjne Alior Bank w 2018 roku – według kategorii:

Kategoria straty	strata brutto 2018
Oszustwa wewnętrzne	5 158
Oszustwa zewnętrzne	7 418
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	351
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	3 813
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	355
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	710
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	7 438
Suma końcowa	25 243

Pomiar kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne dokonywany jest przy wykorzystaniu metody AMA. W oparciu o metodę AMA Alior Bank zbudował wewnętrznymi siłami model statystyczny służący do szacowania poziomu ryzyka operacyjnego w oparciu o metodę Loss Distribution Approach (LDA).

W grudniu 2017 roku Bank otrzymał zgodę KNF na łączne stosowanie metody zaawansowanej (AMA) oraz metody standardowej (TSA) do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego od 1 stycznia 2018 r. z obowiązkiem utrzymania wymogu co najmniej na poziomie 80% wartości liczonego metodą standardową. Bank prowadzi prace nad stopniowym rozszerzeniem zakresu stosowania tej metody.

W związku ze stosowaniem zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego (AMA), zgodnie z wymogami Art. 454 CRR, Bank dążąc do ograniczenia ryzyka materializacji skutków rzadkich, ale potencjalnie dotkliwych zdarzeń operacyjnych, wykupił szereg polis ubezpieczeniowych. Ww. polisy dotyczyły m.in. ubezpieczenia mienia, ubezpieczenia OC, ubezpieczenia D&O, OC z tytułu świadczenia usług agencyjnych, publicznej emisji papierów wartościowych, ubezpieczenie sprzętu elektronicznego - kosztów odtworzenia danych, wymiennych nośników, oprogramowania, ubezpieczenie od przestępstw.

Warunki poszczególnych polis są dostosowane do skali i zakresu ponoszonego ryzyka. Wymienione polisy nie są stosowane jako mechanizm ograniczający wysokość wymogów w zakresie funduszy własnych na ryzyko operacyjne ani też jako czynnik mitygujący wysokość kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne.

Istotnym elementem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Alior Banku jest zarządzanie ciągłością działania (BCM). W ramach BCM Bank realizuje system i strategię BCM zgodnie z zatwierdzoną przez Zarząd Banku Polityką Zarządzania Ciągłością Działania. W ramach systemu BCM Bank cyklicznie:

- analizuje procesy biznesowe / działalność operacyjną,
- wykonuje przegląd i aktualizację strategii działania w sytuacjach awaryjnych i kryzysowych,
- opracowuje i wdraża rozwiązania awaryjne oraz Plany Zachowania Ciągłości Działania (BCP),
- wykonuje testy, aktualizację oraz samoocenę systemu BCM,
- buduje świadomość w organizacji w zakresie BCM.

Realizacja uzgodnionego systemu oraz strategii BCM ma na celu zapewnienie realizacji krytycznych procesów biznesowych w przypadku wystąpienia nieplanowanego zakłócenia.

Bank posiada cyklicznie testowane rozwiązania awaryjne dla realizacji krytycznych procesów (w tym lokalizacje zastępcze) oraz rozwiązania typu disaster recovery.

9. Fundusze własne

Strukturę funduszy własnych wg stanu na 31.12.2018 Grupy prezentuje poniższe zestawienie (na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności za 2018r.)

Składniki funduszy własnych wg stanu na 31.12.2018 r.

Fundusze własne		(B) Odniesienie do Artykułu Rozporządzenia (UE) NR 575/ 2013	
Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe			
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	5 180 142	art. 26 ust. 1, art. 27, 28 i 29, wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
	Seria A	1 500 000	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
	Seria B	99 924	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
	Seria C	685 310	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
	Seria D,E, F	106 080	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
	Seria G	457 995	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
	Seria H	172 460	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3

2	2 158 373	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
3	-1 151 445	art. 26 ust. 1 lit. c)
3	1 742 286	art. 26 ust. 1 lit. c)
3a		art. 26 ust. 1 lit. f)
4	0	art. 486 ust. 2
5	0	art. 84,
5a	539 099	art. 26 ust. 2
6	6 310 082	
7	-8 417	art. 34, 105
8	-539 273	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37
9	0	
10	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38
11	-18 703	art. 33 lit. a)
12	0	art. 36 ust. 1 lit. d), art. 40, 159,
13	0	art. 32 ust. 1
14	0	art. 33 lit. b)
15	0	art. 36 ust. 1 lit. e), art. 41
16	0	art. 36 ust. 1 lit. f), art. 42
17	0	art. 36 ust. 1 lit. g), art. 44
18	0	art. 36 ust. 1 lit. h), art. 43, 45, 46, art. 49 ust. 2 i 3, art. 79,
19	0	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79,
20	0	
20a	0	art. 36 ust. 1 lit. k)
20b	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i), art. 89-91
20c	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii) art. 243 ust. 1 lit. b) art. 244 ust. 1 lit. b) art. 258
20d	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 3
21	-131 699	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a),
22	0	art. 48 ust. 1

23	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 48 ust. 1 lit. b)
24	Zbiór pusty w UE	0	
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a)
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. a),
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. l)
26	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	982 290	art. 473a
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. j)
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	284 199	
29	Kapitał podstawowy Tier I	6 594 281	
Kapitał dodatkowy Tier I: instrumenty			
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	0	art. 51, 52
31	w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0	
32	w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0	
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0	art. 486 ust. 3
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich	0	art. 85, 86
35	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	art. 486 ust. 3
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0	
Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne			
37	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I (kwota ujemna)	0	art. 52 ust. 1 lit. b), art. 56 lit. a), art. 57
38	Udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. b), art. 58
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. c), art. 59, 60, 79,
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. d), art. 59, 79,
41	Zbiór pusty w UE	0	
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II Instytucji (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. e)
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0	
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	6 594 281	
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	1 562 699	art. 62, 63
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0	art. 486 ust. 4
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	0	art. 87, 88,
49	w tym: przeznaczone do wycofania Instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	art. 486 ust. 4
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0	art. 62 lit. c) i d)
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	1 562 699	

Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
52	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w Instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)	0	art. 63 lit. b) ppkt (i), art. 66 lit. a), art. 67
53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	art. 66 lit. b), art. 68
54	Bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 66 lit. c), art. 69, 70, 79,
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 66 lit. d), art. 69, 79,
56	Zbiór pusty w UE	0	
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0	
58	Kapitał Tier II	1 562 699	
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	8 156 980	
60	Aktywa ważone ryzykiem razem		
Współczynniki i bufony kapitałowe			
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,81%	art. 92 ust. 2 lit. a)
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,81%	art. 92 ust. 2 lit. b),
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,85%	art. 92 ust. 2 lit. c)
64	Wymóg bufora dla poszczególnych Instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor Instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor Innych Instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	5,125%	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130,131, 133
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	1,875%	
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,00%	
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3,00%	
67a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0,25%	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 131
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128
69	[nieistotne w przepisach unijnych]	0	
70	[nieistotne w przepisach unijnych]	0	
71	[nieistotne w przepisach unijnych]	0	
Współczynniki i bufony kapitałowe			
72	Bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0	art. 36 ust. 1 lit. h), art. 45, 46, art. 56 lit. c), art. 59, 60, art. 66 lit. c), art. 69, 70,
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	29 335	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 45, 48,
74	Zbiór pusty w UE	0	
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	672 598	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48,
Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II			
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0	art. 62
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	0	art. 62
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)	0	art. 62

79	Paup uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów	0	art. 62
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)			
80	Bieżący paup w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na paup (nadwyżka ponad paup po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5
82	Bieżący paup w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na paup (nadwyżka ponad paup po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5
84	Bieżący paup w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na paup (nadwyżka ponad paup po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5

Na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności za 2018 r. zastosowano konsolidację ostrożnościową – konsolidowane były Alior Bank SA i Alior Leasing Sp. z o.o.

Cechy instrumentów kapitałowych

Główne cechy instrumentów kapitałowych	Seria A	Seria B	Seria C i D	Seria E i F	Seria G i H	Seria I i J
1 Emitent	Alior Bank SA	Alior Bank SA	Alior Bank SA	Alior Bank SA	Alior Bank SA	Alior Bank SA
2 Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045
3 Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	polskie	polskie	polskie	polskie	polskie	polskie
4 Ujmowanie w kapitale regulacyjnym						
Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
5 Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I
6 Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany
7 Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe
8 Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w min, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	500 000 000	12 500 000	131 646 460	8 399 760	87 137 940	565 503 000
9 Wartość nominalna instrumentu	10	10	10	10	10	10

9a	Cena emisyjna	30	80	ceny emisyjne dla poszczególnych transzy w raporcie bieżącym 3/2012 z 04.12.2012 (D) 62	65 (E) 66 (F)	73	39
9b	Cena wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
10	Klasyfikacja księgowa	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny
11	Pierwotna data emisji	21.04.2008	10.05.2012	23.07.2012	12.09.2017	28.11.2013	25.05.2016
			19.10.2012	12.09.2017	25.02.2015	08.11.2016	
			12.09.2017	29.03.2017			
			15.01.2018				
			29.03.2018				
12	Wieczyste czy terminowe	wieczysty	wieczysty	wieczysty	wieczysty	wieczysty	wieczysty
13	Pierwotny termin zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
16	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
<i>Kupony / dywidendy</i>							
17	Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
22	Nieskumulowane czy skumulowane	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
23	Zamienne czy niezamienne	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

	zdarzenia wywołujące zamianę						
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
30	Odpisy obniżające wartość	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj Instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego Instrumentu)	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
36	Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Kapitały - ujawnienia informacji na temat rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9		31.12.2018
Dostępny kapitał kwoty		
1	Kapitał podstawowy Tier I (CET 1)	6 594 281
2	Kapitał podstawowy Tier I (CET 1) gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	5 283 880
3	Kapitał Tier I	6 594 281
4	Kapitał Tier I (CET 1) gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	5 283 880
5	Łączny kapitał	8 156 980
6	Łączny kapitał gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	6 846 579
Aktywa ważone ryzykiem		
7	Aktywa ważone ryzykiem ogółem	51 468 392
8	Aktywa ważone ryzykiem gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	50 435 759
Współczynniki kapitałowe		
9	Kapitał podstawowy Tier I jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko	12,81
10	Kapitał podstawowy Tier I jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	10,48
11	Kapitał Tier I jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko	12,81
12	Kapitał Tier I jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	10,48
13	Łączny kapitał jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko	15,85
14	Łączny kapitał jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	13,57
Wskaźnik dźwigni finansowej		
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	76 869 957
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	8,58
17	Wskaźnik dźwigni finansowej jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	6,90

Uzgodnienia funduszy własnych do wielkości prezentowanych w sprawozdaniu finansowym

Pozycja	Nota/rozdział w sprawozdaniu finansowym	kwota	Pozycja w tabeli: Składniki funduszy własnych
Kapitał akcyjny	30.2 Kapitał własny	1 305 187	1
Kapitał zapasowy	30.2 Kapitał własny	5 380 995	1
Pozostałe kapitały rezerwowe	30.2 Kapitał własny	184 284	3
Kapitał z aktualizacji wyceny	30.2 Kapitał własny	51 962	3
Zysk roku bieżącego*)	30.2 Kapitał własny	720 431	5a
Udziały niekontrolujące	30.2 Kapitał własny	0	
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych - Pożyczka podporządkowana -wartość nominalna	29.2 Zobowiązania podporządkowane	43 000	46
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych - Obligacje -wartość nominalna	29.2. Zobowiązania podporządkowane	1 858 200	46
Razem kapitały własne i zobowiązania podporządkowane zaliczane do funduszy własnych w sprawozdaniu finansowym		9 544 059	
Część wyniku która nie może być zaliczona do funduszy własnych		-181 332	5a
Wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej		-539 273	8
Korekty w kapitale podstawowym Tier I z tytułu filtrów ostrożnościowych		-27 121	7,11
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10%)		-131 699	21
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I		982 290	26
Zyski zatrzymane		-1 151 445	2
Pożyczka podporządkowana - amortyzacja		-36 312	46
Obligacje podporządkowane - amortyzacja		-302 188	46
FUNDUSZE WŁASNE		8 156 980	59

*) zysk roku bieżącego zgodnie z konsolidacją ostrożnościową – konsolidowane były Alior Bank SA i Alior Leasing Sp. z o.o.

10. Dźwignia finansowa

Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany w odniesieniu do kapitału Tier I przy zastosowaniu pełnej jak i przejściowej definicji.

Poniżej podział i miary ekspozycji całkowitej oraz wartość wskaźnika dźwigni.

Ekspozycje i wskaźnik dźwigni	31.12.2018
Instrumenty pochodne: Aktualny koszt odtworzenia	347 644
Instrumenty pochodne: Kwota narzutu obliczona metodą wyceny według wartości rynkowej	770 126
Pozycje pozabilansowe przy współczynniku konwersji 10 % zgodnie z art. 429 ust. 10 CRR	748 116
Pozycje pozabilansowe przy współczynniku konwersji 20 % zgodnie z art. 429 ust. 10 CRR	156 660
Pozycje pozabilansowe przy współczynniku konwersji 50 % zgodnie z art. 429 ust. 10 CRR	1 337 508
Pozycje pozabilansowe przy współczynniku konwersji 100 % zgodnie z art. 429 ust. 10 CRR	190 457
Inne aktywa	73 975 693
Wskaźnik dźwigni -przy zastosowaniu w pełni wprowadzonej definicji kapitału	6,90%
Wskaźniki dźwigni przy zastosowaniu definicji przejściowej kapitału Tier I	8,58%

Wskaźnik dźwigni kształtuje się na zadowalającym poziomie. Bank zidentyfikował czynniki, które miały wpływ na jego wysokość, należą do nich:

- wzrost sumy bilansowej,
- wzrost kapitału Tier I poprzez zatrzymywanie całości wypracowywanych zysków.

Kształtowanie się wskaźnika dźwigni w 2018 roku przedstawiono poniżej.

Wskaźnik dźwigni	31.03.2018	30.06.2018	30.09.2018	31.12.2018
Wskaźnik dźwigni -przy zastosowaniu w pełni wprowadzonej definicji kapitału	8,01	6,97	7,06	6,90
Wskaźniki dźwigni przy zastosowaniu definicji przejściowej kapitału Tier I	8,01	8,13	8,20	8,58

Bank w swojej działalności stosuje procedury zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej. Procedury te określają:

- metodę pomiaru wskaźnika dźwigni jako miary kapitału Tier I dzielonej przez ekspozycję całkowitą,
- częstotliwość wyliczenia wskaźnika dźwigni,
- odpowiedzialność za wyliczenie wskaźnika dźwigni.
- limity ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
- odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej.

11. Wymogi kapitałowe

Na koniec 2018 r. łączny wymóg kapitałowy obejmował wymogi z tytułu:

- ryzyka kredytowego,
- ryzyka pozycji,
- ryzyka dużych ekspozycji,
- ryzyka walutowego,
- ryzyka rozliczenia,
- ryzyka cen towarów,
- ryzyka korekty wyceny kredytowej (CVA),
- ryzyka operacyjnego,
- ryzyka kontrahenta.

Przy wyliczaniu wymogów kapitałowych na 31.12.2018 r. Bank stosował przepisy zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (dalej Rozporządzenie CRR):

- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego a także z tytułu ryzyka kontrahenta liczony był z zastosowaniem metody standardowej zgodnie z tytułem II części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka pozycji liczony był zgodnie rozdziałem 2 tytułu IV części trzeciej Rozporządzenia CRR przy czym wymóg z tytułu ryzyka ogólnego liczony był z zastosowaniem metody terminów zapadalności,
- wymóg z tytułu dużych ekspozycji liczony był zgodnie z częścią czwartą Rozporządzenia CRR,
- wymóg z tytułu ryzyka walutowego liczony był zgodnie rozdziałem 3 tytułu IV części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia liczony był zgodnie z tytułem V części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- wymóg kapitałowy z tytułu cen towarów liczony był zgodnie z rozdziałem 4 tytułu IV części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej liczony był z zastosowaniem metody standardowej zgodnie z tytułem VI części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego liczony był przy zastosowaniu łącznie metody zaawansowanej (AMA) oraz metody standardowej (TSA).

Jako, że całkowita pozycja walutowa na koniec 2018 r. nie przewyższała 2% funduszy własnych Banku wymóg z tytułu ryzyka walutowego wynosił 0. Wartość zerową osiągnął także wymóg z tytułu dużych ekspozycji oraz ryzyka rozliczenia i dostawy.

Wymogi kapitałowe wg rodzajów ryzyka

Rodzaje ryzyka	31.12.2018
ryzyko kredytowe	3 654 290
ryzyko korekty wyceny kredytowej CVA	7 834
ryzyko dużych ekspozycji	0
ryzyko pozycji	37 064
ryzyko walutowe	0
ryzyko rozliczenia	0
ryzyko cen towarów	3 423
ryzyko operacyjne	414 870
RAZEM	4 117 481

Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego wg klas ekspozycji

Klasa ekspozycji	31.12.2018
Rządy i banki centralne	135 858
Samorządy regionalne lub władze lokalne	74
Podmioty sektora publicznego	165
Instytucje	48 253
Przedsiębiorcy	921 387
Detaliczne	1 449 270
Zabezpieczone na nieruchomościach	579 126
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	415 130
Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	2
Ekspozycje kapitałowe	15 819
Inne pozycje	89 206
RAZEM	3 654 290

Bufor antycykliczny

Wraz z wejściem w życie obowiązku utrzymywania bufora antycyklicznego, Bank zacznie przedstawiać szczegółowe informacje dotyczące kwoty utrzymywanego bufora oraz ekspozycji kredytowych banku mających znaczenie dla obliczania jej bufora antycyklicznego.

Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego

Bank zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) Nr 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 r. uzupełniającym Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego, w ramach wyliczania

wymogów kapitałowych uwzględnia korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego po uzyskaniu zezwolenia od Komisji Nadzoru Finansowego na zaliczenie wyniku danego okresu do funduszy własnych Banku. W szczególności na 31.12.2018 r. Bank w ramach korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego uwzględniał korekty z ostatniej daty, na którą zaliczał wynik do funduszy własnych, tj. z 30.09.2018 r.

Od dnia 1.01.2018 r. w Banku stosowany jest Standard Sprawozdawczości Finansowej (MSSF9). W odniesieniu do ujmowania oczekiwanych strat kredytowych na aktywach finansowych zastępuje on Międzynarodowy Standard rachunkowości (MSR9). Stosowanie MSSF może doprowadzić do nagłego znacznego zwiększenia rezerw na oczekiwane straty kredytowe i nagłego spadku kapitału podstawowego Tier I. W związku z powyższym Bank zdecydował się na stosowane rozwiązania przejściowych związanych z MSSF9, opisanych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2395 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego.

12. Kapitał wewnętrzny

W Alior Banku SA funkcjonuje proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP) zgodny z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (Dz. U. z 24.03.2017 poz. 637).

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie, aby wszystkie ryzyka, na które narażony jest Bank, były analizowane pod kątem istotności oraz aby Bank posiadał odpowiednią ilość kapitału dla pokrycia ryzyka uznanego za istotne.

Proces ten obejmuje następujące fazy:

- identyfikacja ryzyk istotnych,
- kwantyfikacja poszczególnych ryzyk oraz całkowitego kapitału wewnętrznego,
- testowanie warunków skrajnych,
- raportowanie i monitorowanie celów kapitałowych, w tym limitów alokacji kapitału dostępnego,
- zarządzanie kapitałem i planowanie kapitałowe,
- przegląd procesu.

Każda faza podlega regularnej weryfikacji, w celu dostosowania jej do aktualnej sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej Banku.

12.1 Analiza ryzyka oraz wybór istotnych rodzajów ryzyka

Bank dokonuje regularnego przeglądu wszystkich możliwych rodzajów ryzyka, które mogą zagrozić realizacji celów Banku oraz klasyfikuje je jako istotne lub nieistotne w działalności Banku. Przegląd ten przeprowadzany jest raz na rok lub częściej, jeżeli wystąpią przesłanki zmiany profilu ryzyka Banku lub jego otoczenia.

Na 31.12.2018 r. Bank uznawał następujące rodzaje ryzyka za istotne:

- ryzyko kredytowe - niewypłacalności (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta),
- ryzyko kredytowe – koncentracji w branży,
- ryzyko kredytowe – koncentracji wobec klienta, grupy klientów powiązanych, a także wobec grup kapitałowych,
- ryzyko kredytowe – koncentracji w walucie,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko płynności,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej,
- ryzyko rozliczenia/dostawy z późniejszym terminem rozliczenia,
- ryzyko modeli,
- ryzyko biznesowe,
- ryzyko utraty reputacji,

- ryzyko kapitałowe,
- ryzyko braku zgodności.

Dla każdego istotnego rodzaju ryzyka Bank ustala metodę szacowania wysokości kapitału niezbędnego na jego pokrycie.

Dla rodzajów ryzyk uznanych za istotne w Banku na 31.12.2018 r. funkcjonowały następujące metody szacowania wielkości kapitału wewnętrznego:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta) – połączenie statystycznej metody oszacowania straty nieoczekiwanej na portfelu kredytowym oraz regulacyjnej metody standardowej,
- ryzyko kredytowe koncentracji branżowej – metoda statystyczna oszacowania straty nieoczekiwanej przy założeniu niekorzystnego scenariusza poziomu zdarzeń niewypłacalności z uwzględnieniem charakterystyki branży,
- ryzyko kredytowe koncentracji wobec klienta – statystyczna metoda oszacowania straty nieoczekiwanej przy uwzględnieniu agregacji ekspozycji wobec pojedynczego Klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- ryzyko kredytowe koncentracji w walucie – statystyczna metoda oszacowania straty nieoczekiwanej przy uwzględnieniu, deprecjacji PLN wobec głównych walut, która wpływa na wzrost ekspozycji walutowych,
- ryzyko operacyjne – zaawansowana metoda pomiaru ryzyka operacyjnego (model AMA) i metoda TSA,
- ryzyko płynności – model wewnętrzny oparty na scenariuszach kryzysowych,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – model wewnętrzny oparty na metodzie VaR,
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej – model wewnętrzny oparty na metodzie VaR,
- ryzyko modeli – metoda ekspercka uzależniona od wyników testów warunków skrajnych,
- ryzyko biznesowe - metoda ekspercka uzależniona od wyników testów warunków skrajnych,
- ryzyko utraty reputacji - statystyczna metoda oszacowania straty nieoczekiwanej, powstałej na skutek materializacji ryzyka.

Oszacowane kwoty są agregowane, aby ustalić kwotę kapitału wymaganego na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka ponoszonego przez Grupę. Grupa stosuje konserwatywne podejście przez brak uwzględniania efektu korelacji pomiędzy różnymi rodzajami ryzyka.

12.2 Monitorowanie procesu

Wielkość kapitału wewnętrznego, oszacowanego dla poszczególnych istotnych rodzajów ryzyka, jest regularnie monitorowana w odniesieniu do wielkości kapitału dostępnego. Wyniki monitoringu są regularnie raportowane organom kierującym Bankiem.

Proces ICAAP i jego dokumentacja podlegają przeglądowi. W czasie przeglądu sprawdza się, czy ICAAP odpowiada charakterowi i wielkości działalności Banku, czy istnieje wyraźne powiązanie pomiędzy poziomem wymaganego kapitału, a strategią działalności oraz apetytem na ryzyko. Przegląd ten odbywa się raz w roku lub w momencie wystąpienia znaczących zmian w środowisku wewnętrznym lub zewnętrznym Banku.

13. Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze

W Banku obowiązuje Polityka Wynagrodzeń, obejmująca swoimi postanowieniami wszystkich pracowników. Obecnie obowiązująca Polityka Wynagrodzeń Alior Bank SA została zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Banku nr 79/2018.

Polityka Wynagrodzeń stanowi w Banku podstawowy dokument w zakresie polityki i zasad w zakresie kształtowania wynagrodzeń pracowników Banku ze szczególnym uwzględnieniem zasad wynagradzania pracowników, którzy ze względu na szczególny rodzaj swojej roli w systemie zarządzania ryzykiem Banku, zostali objęci odrębnym reżimem regulacyjnym w tym zakresie, tj.:

- Osobom Mającym Istotny Wpływ na Profil Ryzyka,
- Osobom Sprawującym Funkcje Kontrolne,
- Pracownikom Departamentu Zgodności oraz Departamentu Audytu,
- Pracownikom zaangażowanym w oferowanie lub dystrybucję produktów i usług bankowych, inwestycyjnych i ubezpieczeniowych.

Zakwalifikowanie danej osoby do grona Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka opiera się na ustaleniu istnienia istotnego wpływu danej osoby na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego.

Wynagrodzenie Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka składa się z Wynagrodzenia Stałego i Wynagrodzenia Zmiennego. Bank nie przyznaje osobom na stanowiskach kierowniczych nieokreślonych z góry świadczeń emerytalnych. Osoby Mające Wpływ na Profil Ryzyka zobowiązują się do niekorzystania z indywidualnych strategii hedgingowych lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności w celu podważania skutków uwzględniania ryzyka w mającym do nich zastosowanie systemie wynagradzania.

Za wyjątkiem Osób Sprawujących Funkcje Kontrolne, podstawą do określenia łącznej wysokości Wynagrodzenia Zmiennego jest ocena wyników Osoby Mającej Wpływ na Profil Ryzyka i danej jednostki organizacyjnej oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby, z uwzględnieniem wyników całego Banku.

Co najmniej 50% Wynagrodzenia Zmiennego przyznawanego danej Osobie Mającej Wpływ na Profil Ryzyka ma stanowić zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku i składa się w związku z tym z instrumentów finansowych powiązanych z akcjami Banku. Pozostała część Wynagrodzenia Zmiennego wypłacana jest w formie pieniężnej jako Pieniężne Wynagrodzenie Zmienne.

Co najmniej 40% Wynagrodzenia Zmiennego Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka za dany Okres Oceny, a w przypadku, gdy Wynagrodzenie Zmienne tych Osób za dany Okres Oceny opiewa na szczególnie wysoką kwotę, co najmniej 60% Wynagrodzenia Zmiennego - jest Odroczonym Wynagrodzeniem.

Maksymalny stosunek stałych składników do składników zmiennych wynosi 100%.

W 2018 roku dwie osoby zatrudnione w Banku i należące do kategorii osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku osiągnęły łączne wynagrodzenie przekraczające równowartość 1 000 000 euro.

13.1 Program opcji menedżerskich

Na podstawie uchwały nr 28/2012 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Alior Bank SA z dnia 19 października 2012 r. w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku oraz emisji warrantów subskrypcyjnych oraz regulaminu programu motywacyjnego przyjętego uchwałą Rady Nadzorczej Alior Bank SA z dnia 27 marca 2013r uruchomiono program motywacyjny na lata 2013-15. Plan objął członków Zarządu oraz grupę kluczowych menedżerów Banku, którzy nie byli członkami Zarządu.

Założenia Programu Opcji Menedżerskich przewidywały emisję trzech transz warrantów subskrypcyjnych (serie A, B i C) oraz odpowiadających im trzech transz nowych akcji Banku (serie D, E i F) o łącznej wartości nominalnej nieprzekraczającej 33 312 500 zł, w tym:

- do 1.110.417 warrantów subskrypcyjnych serii A, uprawniających posiadaczy do objęcia do 1.110.417 akcji serii D Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia pierwszej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW,
- do 1.110.416 warrantów subskrypcyjnych serii B, uprawniających ich posiadaczy do objęcia do 1.110.416 akcji serii E Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia drugiej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW,
- do 1.110.417 warrantów subskrypcyjnych serii C, uprawniających ich posiadaczy do objęcia do 1.110.417 akcji serii F Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia trzeciej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW.

Zgodnie z powyższymi zasadami programu, w grudniu 2018 roku warranty serii A, uprawniające ich posiadaczy do objęcia akcji serii D, wygasły.

W związku z emisją akcji z prawem poboru Rada Nadzorcza w dniu 27 lipca 2016 r. uchwaliła korektę techniczną Programu Opcji Menedżerskich mającą na celu zapewnienie neutralności ekonomicznej programu dla osób uprawnionych. Korekta polega na wyliczeniu spadku wartości teoretycznej Programu Opcji Menedżerskich i wydaniu osobom objętym tym programem odpowiedniej liczby akcji fantomowych o parametrach zbliżonych do warrantów.

13.2 Systemy Premiowe dla Kadry Zarządzającej

Od 2016 roku Zarząd objęty jest Programem Premiowym dla Zarządu. Celem Programu jest stworzenie dodatkowych bodźców motywujących jego uczestników do efektywnego wykonania powierzonych obowiązków w szczególności kierowania Bankiem oraz podejmowania wysiłków nakierowanych na dalszy trwały rozwój Banku i jego grupy kapitałowej przy jednoczesnym zachowaniu prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem w Banku, stabilizacji kadry zarządzającej Banku

oraz realizacji długoterminowych interesów akcjonariuszy poprzez doprowadzenie do trwałego wzrostu giełdowej wyceny akcji Banku przy jednoczesnym utrzymaniu wzrostu wartości aktywów netto Banku i jego spółek. Ocena uwzględnia kryteria finansowe i niefinansowe oraz rezultaty pracy Osoby Uprawnionej z trzech poprzednich lat kalendarzowych. Premia jest przyznawana i wypłacana zgodnie z Polityką wynagrodzeń.

Po wdrożeniu w Banku przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, postanowienia Programu Premiowego dla Zarządu zostały dostosowane Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 17/2018.

Pozostali członkowie Kadry Zarządzającej, za szczególnym uwzględnieniem Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka objęci są premią roczną. Za wyjątkiem Osób Sprawujących Funkcje Kontrolne, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników Osoby Mającej Wpływ na Profil Ryzyka i danej jednostki organizacyjnej oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby, z uwzględnieniem wyników całego Banku.

13.3 Informacje ilościowe związane z wynagrodzeniami osób zajmujących stanowiska kierownicze

Poniżej przedstawiono zbiorcze informacje ilościowe dla członków Zarządu oraz osób zajmujących stanowiska kierownicze podlegające Polityce zmiennych składników wynagrodzeń przez co najmniej 5 miesięcy:

Obszar Biznesowy		
Sprzedaż		11 086
Ryzyko/Audyt/Compliance		8 292
Pozostałe jednostki		19 588
Razem		38 966

wynagrodzenia	Wynagrodzenie całkowite przyznane w roku obrotowym			Wynagrodzenie zmienne za rok obrotowy				Wynagrodzenie zmienne przyznane w latach ubiegłych - wydane w danym roku*	Odprawy
	liczba osób	stałe za 2018	zmiennie za 2017	gotówka	instrumenty finansowe	wydane/wypłacone	odroczone na kolejne lata		
Członkowie Zarządu	11	8 023	0	0	0	0	0	1 441	0
Członkowie wyższej kadry kierowniczej	13	6 706	6 890	3 445	3 445	4 134	2 756	2 107	32
Pozostałe osoby mające wpływ na profil ryzyka Banku	34	11 072	5 131	3 496	1 636	3 823	1 309	808	7 157
Razem	58	26 945	12 021	6 941	5 081	7 957	4 064	4 356	7 189

* Uwzględnia wartość godziwą wydanych warrantów w ramach Programu Opcji Menedżerskich

Oświadczenie Zarządu

Niniejszym Zarząd Alior Banku SA oświadcza, że ustalenia opisane w Raporcie są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Grupy Kapitałowej Alior Banku SA.

Oświadczenie Zarządu w zakresie ryzyka płynności

W roku 2018 Zarząd Banku poddał corocznemu przeglądowi oczekiwany poziom tolerancji ryzyka płynności definiowany poprzez system limitów nałożonych na ryzyko płynności, który wynika z apetytu na ryzyko wpisanego w założenia całościowej strategii działalności Banku i jest z nim spójny oraz poprzez wyznaczenie „horyzontu przeżycia” uwzględniającego scenariusze o różnym stopniu dotkliwości oraz prawdopodobieństwie materializacji.

Alior Bank jako instytucja działająca w większości na rynku detalicznym oraz niezależna od zagranicznej instytucji dominującej charakteryzuje się obniżonym poziomem ryzyka płynności będącym konsekwencją utrzymywania stabilnej bazy depozytowej (charakteryzującej się wysoką stabilnością na poziomie 95%), a także niewielkim zaangażowaniem w długoterminowe kredyty hipoteczne denominowane w walutach obcych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wszystkie limity płynności znajdowały się na bezpiecznym poziomie, w tym m.in. LCR wyniósł 133%, wskaźnik M3 osiągnął poziom 4,54, M4 wyniósł 1,17, a całkowity bufor płynności wynosił 14,2 mld PLN wobec wymaganego poziomu 12,4 mld PLN wynikającego ze scenariusza szokowego. Szczegółowe informacje dotyczące profilu ryzyka płynności Banku zostały omówione w Ujawnieniach w części dotyczącej ryzyka płynności.

Stosowane przez Bank systemy zarządzania ryzykiem płynności zapewniły w 2018 roku ryzyko płynności na poziomie zgodnym z apetytem na ryzyko określonym w Polityce Zarządzania Aktywami i Pasywami na lata 2018-2020. Sytuacja była ściśle monitorowana na podstawie cyklicznych raportów przekazywanych do Zarządu Banku i utrzymywana na bezpiecznym poziomie poprzez dostosowywanie bazy depozytowej oraz uruchamianie dodatkowych źródeł finansowania w zależności od rozwoju akcji kredytowej i pozostałych potrzeb płynnościowych.

Niniejszym Zarząd Banku oświadcza, że ustalenia dotyczące zarządzania ryzykiem płynności opisane w Ujawnieniach są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem płynności są odpowiednie z punktu widzenia profilu, skali działalności, strategii oraz planów finansowych Grupy Kapitałowej Alior Banku SA.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

Data

Podpis

27.02.2019	Krzysztof Bachta - Prezes Zarządu
27.02.2019	Tomasz Biłous - Wiceprezes Zarządu
27.02.2019	Marcin Jaszczuk - Wiceprezes Zarządu
27.02.2019	Seweryn Kowalczyk - Wiceprezes Zarządu
27.02.2019	Mateusz Poznański - Wiceprezes Zarządu
27.02.2019	Agata Strzelecka - Wiceprezes Zarządu
27.02.2019	Maciej Surdyk - Wiceprezes Zarządu
27.02.2019	Marek Szcześniak - Wiceprezes Zarządu
27.02.2019	Dariusz Szwed - Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Bachta
T. Biłous
Marcin Jaszczuk
Seweryn Kowalczyk
Mateusz Poznański
Agata Strzelecka
Maciej Surdyk
Marek Szcześniak
Dariusz Szwed